

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Zhodnocení finanční situace podniku Technické služby Uničov s.r.o.
Assessment of the Financial Situation of Technické služby Uničov s.r.o. Company

Student:	Nina Zivčáková
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Aleš Kresta, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Nina Zivčáková**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R010 Finance

Téma: Zhodnocení finanční situace podniku Technické služby Uničov s.r.o.
Assessment of the Financial Situation of Technické služby Uničov s.r.o.
Company

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Popis metod finanční analýzy
 3. Charakteristika podniku
 4. Finanční analýza a její vyhodnocení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Aleš Kresta, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 6. 5. 2016

.....*Nina Zivčáková*.....

Nina Zivčáková

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Aleši Krestovi, Ph. D. za veškeré cenné rady a vedení této bakalářské práce. Poděkování patří i podniku Technické služby Uničov a to především Yvoně Zivčákové za velice přínosné konzultace a za poskytnutí všech potřebných informací.

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Popis metod finanční analýzy	6
2.1.	Zdroje informací pro finanční analýzu	7
2.2.	Uživatelé výsledků finanční analýzy	8
2.3.	Analýza trendů.....	9
2.4.	Analýza struktury	10
2.5.	Poměrová analýza.....	10
2.5.1.	Ukazatele rentability	11
2.5.2.	Ukazatele likvidity	12
2.5.3.	Ukazatele aktivity	15
2.5.4.	Ukazatele stability a zadluženosti.....	16
2.6.	Pyramidový rozklad ukazatelů rentability	19
2.6.1.	Metody rozkladu	20
2.7.	Modely hodnocení finanční úrovně	22
2.8.	Díličí ukazatele finanční analýzy municipální firmy.....	25
3.	Charakteristika podniku	28
3.1.	Základní údaje o podniku	28
3.2.	Stručný popis fungování podniku.....	28
3.3.	Předmět podnikání	29
3.4.	Dodavatelé společnosti	30
4.	Finanční analýza a její vyhodnocení	34
4.1.	Analýza trendů.....	34
4.2.	Analýza struktury	38
4.3.	Aplikace poměrové analýzy	45
4.3.1.	Ukazatele rentability	45

4.3.2.	Ukazatele likvidity	46
4.3.3.	Ukazatele aktivity	47
4.3.4.	Ukazatele stability a zadluženosti	49
4.4.	Pyramidové rozklady ROA a ROE	50
4.4.1.	Rozklady ROA	50
4.4.2.	Rozklady ROE	52
4.5.	Aplikace modelů hodnocení finanční úrovně	54
4.5.1.	Aplikace Altmanova modelu	54
4.5.2.	Aplikace Kralickova Quick-testu	55
4.6.	Aplikace dílčích ukazatelů finanční analýzy municipální firmy	57
4.7.	Vyhodnocení finanční analýzy	62
5.	Závěr	65
	Seznam použité literatury	66
	Seznam zkratk	67
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci podniku Technické služby Uničov s.r.o. (dále jen TSU). Finanční analýza je důležitá pro odhalení silných a slabých stránek podniku a jeho finančního zdraví, což je důležité pro veškeré plány týkající se toho, kam by se podnik měl ubírat v budoucnosti.

První kapitola je kapitolou úvodní. Kapitola druhá je teoretická, která začíná popisem analýzy struktur a trendů. Rovněž jsou zde uvedeny vzorce pro výpočet jednotlivých ukazatelů finanční analýzy a taktéž jejich optimální hodnoty, či intervaly optimálních hodnot. Jsou zde popsány modely hodnocení finanční úrovně, pyramidové rozklady a dílčí ukazatele finanční analýzy pro municipální firmy.

V kapitole třetí je představen podnik Technické služby Uničov s.r.o. Je krátce nastíněn předmět podnikání podniku, abychom lépe vyhodnotili výsledky finanční analýzy.

Ve čtvrté kapitole této bakalářské práce je provedena samotná finanční analýza. Je provedena analýza veškerých vzorců, které jsou uvedeny v teoretické části. Sledovaným obdobím je období od roku 2010 do roku 2014. Díky porovnání ukazatelů v čase jsme schopni provést zhodnocení finanční situace tohoto podniku. Je zjištěno, jaká je rentabilita, aktivita, likvidita a zadluženost podniku a jak si podnik ve financování vede, jaká je jeho finanční situace. Dále je zjištěno, zda se neobjevují v některé ze skupin ukazatelů markantní meziroční rozdíly nebo přetrvávající problémy.

Na závěr této práce je shrnuto vše, co plyne z výpočtů a porovnávání ukazatelů. Jsou vyzdvihnuty klady podniku, ale taktéž je poukázáno na problémy, u kterých je diskutováno možné řešení.

2. Popis metod finanční analýzy

Základním úkolem finanční analýzy je zjistit, jakým způsobem podnik, podléhající analyzování, hospodaří. Jde tedy o komplexní zkoumání úrovně finanční situace daného podniku. Všeobecně je možné říci, že se jedná o získávání informací a o jejich následný rozbor, z něhož lze získat výsledky týkající se jak kvalitativních, tak i kvantitativních vlastností zkoumaného podniku. Kraftová (2002, s. 25) uvádí, že „finanční analýza se zaměřuje na identifikaci problémů, silných a slabých stránek zejména hodnotových procesů firmy.“

Díky výsledkům finanční analýzy mohou subjekty, které jsou uživateli těchto výsledků, dospět k závěrům, které jsou následně využívány jako podklady k rozhodování o dalším vývoji podniku. Finanční analýzy by měla vždy splňovat tyto požadavky:

- účelnost (je nutné mít dopředu stanovený cíl a účel analýzy),
- aplikovatelnost (nutnost používat adekvátní metody a nástroje),
- a informační efektivnost (vynaložené prostředky a úsilí na dosažení výsledků by neměly přesahovat očekávané přínosy).

Metody finanční analýzy je možno dělit na metody deterministické, které se používají převážně pro finanční analýzu kratšího časového období a metody matematicko-statistické, které se naopak používají pro analyzování podniku v delším časovém období.

Dluhošová (2010) tvrdí, že mezi metody deterministické řadíme:

- analýzu trendů neboli horizontální analýzu,
- analýzu struktury neboli vertikální analýzu,
- poměrovou analýzu,
- analýzu soustav ukazatelů,
- analýzu citlivosti,

a že matematicko-statistické metody jsou:

- regresní analýza,
- diskriminační analýza,
- analýza rozptylu
- a testování statistických hypotéz.

2.1. Zdroje informací pro finanční analýzu

Základní zdrojem pro každou finanční analýzu jsou především výkazy, které tvoří účetní závěrku. Jedním z těchto výkazů je rozvaha, které zaznamenává údaje o majetku a zdrojích krytí tohoto majetku, neboli o tom, jak byl tento majetek financován. Majetek v rozvaze představuje aktiva, zdroje krytí tohoto majetku se nazývají pasiva neboli podnikový kapitál. Je to stěžejní výkaz účetnictví, který funguje na základě bilanční rovnice. Tato bilanční rovnice vychází z předpokladu, že veškeré aktiva firmy se rovnají pasivům. Zjednodušená struktura rozvahy je zachycena v tabulce 2.1.

Tab. 2.1: Zjednodušená struktura rozvahy

Aktiva (Majetek)	Pasiva (kapitál)
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Oběžná aktiva	Cizí zdroje

Zdroj: Dluhošová a kol. (2010, s. 53)

Druhým výkazem je výkaz zisků a ztráty (dále jen VZZ), ze kterého lze zjistit, jak podnik tvoří svůj výsledek hospodaření a jakým způsobem jej nadále využívá. Tento výkaz zobrazuje náklady a výnosy podniku v daném období. Tyto náklady se odečítají od výnosů a tímto vztahem se zjistí výsledek hospodaření podniku. Ve výkazu zisků a ztrát můžeme najít několik druhů výsledků hospodaření (dále jen VH) a to VH za běžnou činnost, který je tvořen VH z provozní činnosti a VH z finanční činnosti. Výsledek hospodaření z mimořádné činnosti je vypočítán z neočekávaných operací podniku.

Oba tyto výkazy zařazujeme do skupiny výkazů finančního účetnictví, kam dále patří i výkaz Cash Flow (dále jen CF), který zaznamenává příjmy a výdaje podniku. Je tedy výkazem sledujícím pohyb veškerých peněžních prostředků (dále jen PP). Odlišnost od VZZ tkví v tom, že CF vyjadřuje skutečné, reálné úbytky a příbytky peněz podniku. Tato skupina výkazů poskytuje informace především pro externí uživatele.

Další skupinou výkazů, které jsou zdrojem pro finanční analýzu, jsou výkazy vnitropodnikového účetnictví. Tyto výkazy nazýváme jako výkazy interní, jelikož informace z nich jsou využity interními uživateli, což znamená, že nejsou veřejně přístupné pro uživatele externí. Firma si tyto výkazy sestavuje sama dle svého uvážení a zaznamenává pouze

informace, které sama shledává důležitými. Jedná se například o rozdělení nákladů a výnosů za jednotlivá střediska a různé členění nákladů podniku (druhovému, kalkulační).

Obecně můžeme informace rozdělit do následujících skupin:

- finanční informace,
- kvantifikovatelné informace, které nejsou informacemi finančními,
- nekvantifikovatelné informace.

2.2. Uživatelé výsledků finanční analýzy

Výsledky a závěry získané díky finanční analýze může v různém rozsahu potřebovat a využívat celá řada uživatelů. Někteří z nich se zaměřují pouze na určitou část finanční analýzy, jiní užívají výsledků komplexních. Jednoduše, dle vztahu uživatele ke zkoumanému podniku, můžeme uživatele rozdělit následovně:

- externí uživatelé,
- interní uživatelé.

Externí uživatelé

Externími uživateli jsou uživatelé, kteří nemají k podniku žádný pracovně právní vztah (nejsou zaměstnanci), stojí na vnější hranici tohoto podniku. Jedná se především o konkurenci, obchodní partnery, stát, investory, ale také například banky. Konkurence může využívat výsledky k řízení své vlastní činnosti a to tak, že díky těmto informacím zjistí, v čem je daný podnik horší, či lepší a případně se částečně inspirovat. Obchodní partnery zajímá především schopnost podniku dostát svých závazků, informace jsou pro ně důležité především před uzavřením smlouvy. Banky zajímá především platební schopnost podniku a investory například rizikovost, aby byly schopni rozhodnout, zda se jim daná investice vyplatí.

Interní uživatelé

Interními uživateli jsou zaměstnanci podniku, mají s podnikem určitý pracovně-právní vztah. Tito uživatelé využívají výsledky minulých let k rozhodování o budoucnosti podniku (potřeba půjčky, investice...) Na základě let minulých se plánuje například zvýšení či snížení výrobní kapacity, rozšíření druhů výroby atd. V případě, že je investor zároveň vlastníkem podniku, řadíme zde i jej.

Konkrétní uživatelé finanční analýzy

Konkrétními uživateli výsledků finanční analýzy jsou například:

- **manažeři** – řadíme je mezi interní uživatele, získané informace užívají především k dlouhodobému plánování – zpracování podnikatelského záměru pro nadcházející období, jejich cílem je zajištění majetkové struktury podniku včetně způsobů jejího finančního zajištění,
- **zaměstnanci** – taktéž interní uživatelé, čím větší hospodářská a finanční stabilita je v jejich podniku, tím větší mohou mít jistotu zaměstnání a vidinu dobrých mzdových podmínek,
- **obchodní partneři** – řadíme zde dodavatele a odběratele, dodavatele zajímá především schopnost podniku dostát svých závazků (zda mu bude za dodaný materiál zaplacen), odběratelé se zaměřují na stabilitu podniku z toho důvodu, že jsou na odebíraném zboží závislí (nechtějí například, aby došlo k pozastavení jejich výroby vlivem nedodání zboží),
- **investoři** – investoři do podniku vkládají své volné peněžní prostředky s předpokladem, že se jim jejich investice v budoucnu zhodnotí, výsledky finanční analýzy používají především k měření rizikovosti podniku a dle toho se rozhodují, zda kapitál do podniku vloží, či ne,
- **banky a ostatní věřitelé** – banky se snaží získat co nejvíce informací o svém dlužníkovi, aby se mohly rozhodnout, zda poskytnou úvěr, jak vysoká může být jeho maximální částka a za jakých dalších podmínek tento úvěr poskytnou, chrání se tak proti případnému nesplácení,
- **stát** – stát veškeré informace používá pro vedení statistik, pro kontrolu jak hospodaření firem, tak daňových povinností firem, na základě těchto informací může poskytnout i výpomoc nebo mít kontrolu nad firmami, které vykonávají státní zakázku.

2.3. Analýza trendů

Analýza trendů neboli také horizontální analýza, jak bývá tato analýza občas nazývána, vypovídá o změnách jednotlivých položek ve výkazech (rozvaha, VZZ, CF) a to změnách jak absolutních, tak relativních, vyjádřených v procentech. Je tedy sledován vývoj a trend vývoje těchto položek v určitém časovém období. Je třeba brát v úvahu i změny ekonomických

podmínek, ke kterým mohlo v daném časovém období dojít. Vzorce pro výpočet absolutních a relativních změn jsou, jak uvádí Dluhošová (2010), následující:

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1} = \Delta U_t, \quad (2.1)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}} = \frac{\Delta U_t}{U_{t-1}}, \quad (2.2)$$

kde U_t je hodnota sledovaného ukazatele, t je běžný rok a $t - 1$ rok přecházející.

2.4. Analýza struktury

Analýza struktury je také jinak nazývána analýzou vertikální. Jedná se o procentuální rozbor jednotlivých položek ve výkazech. Pomocí vzorce je vypočítán podíl určené položky na námi daném celku. Můžeme tímto kvantifikovat význam jednotlivých položek ve struktuře podniku. Například v rozvaze porovnáváme podíl položek k celkovým aktivům nebo pasivům. Ve výkazu zisků a ztráty můžeme zjistit jak se na celkovém VH podílí např. VH z finanční činnosti. Jak uvádí Dluhošová (2010), vzorec pro podíl na celku je zobrazován následovně:

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i}, \quad (2.3)$$

kde U_i je hodnota dílčího ukazatele a $\sum U_i$ hodnota absolutního ukazatele.

2.5. Poměrová analýza

Tato analýza je nejpoužívanější metodou finanční analýzy a to především pro svou vysokou vypovídající schopnost. Spočívá ve výpočtu vybraných poměrových ukazatelů. Dává tedy položky z výkazů do vzájemného poměru. Údaje do těchto poměrových ukazatelů lze získat z různých zdrojů, především se jedná o údaje z výkazu zisků a ztrát a z rozvahy. Tyto ukazatele jsou vypočítávány za určité časové období, aby bylo možno sledovat jejich trend vývoje. Každý z těchto ukazatelů má dáno, jaký trend je v podniku žádoucí a tento trend by měl být dodržen, ale např. u ukazatelů likvidity je uveden interval hodnot, v jakých by se výsledek ukazatele měl pohybovat. Dělíme je do čtyř základních skupin a to: ukazatele rentability, ukazatele likvidity, ukazatele aktivity a ukazatele stability a zadluženosti.

2.5.1.Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost či míra zisku je zpravidla definována jako podíl zisku k vloženému kapitálu. Dle toho, jaký druh vloženého kapitálu je ve vzorci použit, rozlišujeme následující ukazatele: rentabilita vlastního kapitálu (ROE), rentabilita aktiv (ROA) a rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE). Jak tvrdí Dluhošová (2010), jsou dále používány i modifikace ukazatelů a ty jsou odlišné dle zisku, který je dosazován. Znamé jsou zpravidla tři druhy zisků a to:

- EBIT – zisk před zdaněním a úhradou úroků,
- EBT – zisk před zdaněním,
- EAT – zisk po zdanění.

Rentabilita aktiv

V anglickém překladu Return on Assets, z toho odvozena zkratka ROA. Je zásadním ukazatelem rentability, jelikož do poměru je dosazován zisk, který je poměřován s celkovým majetkem podniku, aniž by byl brán ohled na to, jakým způsobem byl tento majetek zafinancován. Hodnota tohoto ukazatele by měla v čase růst, čehož může být dosaženo zvýšením položky EBIT. Vzorec pro výpočet je, jak uvádí Dluhošová (2010), následující:

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{aktiva}} . \quad (2.4)$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Zkratka pro tento ukazatel je ROCE a je odvozena z anglického názvu Return on Capital Employed. Nejčastěji bývá tento ukazatel užíván k porovnávání mezi podniky. V čitateli tohoto ukazatele se nachází opět EBIT a ve jmenovateli dlouhodobé zdroje, což zahrnuje vlastní kapitál společnosti a k tomu přičtené dlouhodobé závazky neboli dluhy. Pomocí tohoto ukazatele můžeme zhodnotit, jak velká je efektivnost vloženého kapitálu do společnosti. Stejně jako u ukazatele ROA je žádoucím trendem trend rostoucí. Tohoto výsledku může být dosaženo zvýšením EBITu, či snížením položky dlouhodobých zdrojů. Vzorec pro výpočet je následující:

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy}} . \quad (2.5)$$

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu, Return on Equity (ROE), je dalším ukazatelem z řady ukazatelů rentability. Tento ukazatel je chápán jako celková výnosnost vlastních zdrojů. Pomocí něj je možno zjistit, k jak velkému zhodnocení vlastního kapitálu v zisku došlo. Je závislá na rentabilitě celkového kapitálu a taktéž úrokové míře kapitálu cizího. I u tohoto ukazatele je žádoucí trend rostoucí, čehož může být docíleno zvýšením zisku po zdanění nebo snížením hodnoty vlastního kapitálu. Dále se předpokládá, že hodnota ROE by měla být vyšší než hodnota ROA. Vzorec pro tento ukazatel je zobrazován následovně:

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.6)$$

Rentabilita tržeb

Tento ukazatel je běžnou součástí finanční analýzy. Jeho anglický překlad zní Return on Sales, z čehož vyplývá i jeho zkratka ROS. Bývá zejména využit pro mezipodnikové porovnávání a porovnávání v čase. Pokud je hodnota ukazatele ROS nízká, naznačuje to chybné řízení firmy, střední hodnoty značí dobrý management firmy a vysoké hodnoty poukazují na nadprůměrnou úroveň firmy, proto je opět žádoucí rostoucí trend tohoto ukazatele a vztah pro výpočet je následující:

$$ROS = \frac{EAT}{\text{tržby}} \quad (2.7)$$

Rentabilita nákladů

Anglicky Return on Costs, zkratka ROC. Dluhošová (2010) tvrdí, že ROC je často užívaným ukazatelem a jeho výpočtem zjistíme, kolik Kč čistého zisku podnik získá, vloží-li 1 Kč celkových nákladů. Podnik chce dosáhnout co největšího zisku při co nejmenších nákladech, proto je u tohoto ukazatele opět žádoucí rostoucí trend. Vzorec pro výpočet vypadá následovně:

$$ROC = \frac{EAT}{\text{celkové náklady}} \quad (2.8)$$

2.5.2. Ukazatele likvidity

Likvidita je označována jako platební schopnost, tedy schopnost přeměňovat majetek podniku na peněžní prostředky a těmito peněžními prostředky poté hradit své krátkodobé

závazky. Jde o schopnost podniku dostát veškerých svých závazků v daném čase a v dané výši. Tato schopnost je ovlivněna tím, jak rychle firma přijímá své pohledávky, zda prodává dostatečné množství výrobku nebo služeb nebo popřípadě zda je schopna prodat svůj materiál, zboží či polotovary.

Ukazatel celkové likvidity

Do podílu se v tomto ukazateli dávají oběžná aktiva a krátkodobé závazky. Hodnotu oběžných aktiv zde chápeme jako hodnotu potenciálních peněžních prostředků. Aby byla firma považována za úspěšnou, je třeba, aby krátkodobé závazky byly kryty krátkodobým majetkem a ne, aby za účelem splátky krátkodobého závazku prodávala svůj dlouhodobý majetek. Zjednodušeně můžeme říct, že pomocí výpočtu ukazatele celkové likvidity zjistíme, kolikrát je firma schopna dostát svých závazků, kdyby veškerá svá oběžná aktiva v určitém okamžiku přeměnila na peníze. Kraftová (2002) tvrdí, že hodnota celkové likvidity by se měla pohybovat mezi hodnotou 1,5 až 2,5, v čase by pak tato hodnota měla zůstat stabilní. Vzorec pro výpočet je následující:

$$\text{celková likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.9)$$

Ukazatel pohotové likvidity

U tohoto ukazatele jsou oběžná aktiva poníženy o zásoby, které jsou nejméně likvidní složkou oběžných aktiv. Dostáváme tak pouze pohotové peněžní prostředky, mezi které řadíme peníze v pokladně, na účtu, pohledávky a obchodovatelné cenné papíry. Hodnota by se měla pohybovat, jak uvádí Kraftová (2002), v rozmezí 1 až 1,5. V čase je pro podnik žádoucí růst této hodnoty, protože to značí zlepšující se platební schopnost firmy. Vztah pro výpočet je následující:

$$\text{pohotov. likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.10)$$

Ukazatel okamžité likvidity

V tomto ukazateli pokračuje dále proces očišťování oběžných aktiv o nejméně likvidní části oběžných aktiv. Proto jsou do čitatele dosazovány pouze pohotové platební prostředky, což jsou peníze na účtech a peníze v pokladně podniku a hodnota by měla být, jak uvádí Kraftová (2002), alespoň ve výši 0,2. Vztah pro výpočet tohoto ukazatele vypadá následovně:

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotovépplatební prostředky}}{\text{krátkodobézávazky}}. \quad (2.11)$$

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (dále jen ČPK) představuje tu část oběžných aktiv, která se v čase dokáže přeměnit v pohotové PP a zároveň tu část, která by v podniku zůstala po splacení veškerých krátkodobých závazků podniku. Znamená to tedy, že se jedná o díl oběžného majetku, který je kryt dlouhodobými zdroji. Po splacení krátkodobých závazků tato část majetku může být použita k uskutečnění podnikových plánů. Schematicky lze znázornit dle tabulky 2.2.

Tab. 2.2: Čistý pracovní kapitál

AKTIVA	PASIVA
Fixní aktiva	Vlastní kapitál
	Dlouhodobý cizí kapitál
Čistý pracovní kapitál	
Oběžná aktiva	Krátkodobý cizí kapitál

Zdroj: Kraftová (2002, s. 39)

Aby v podniku byla zajištěna likvidita, měla by být krátkodobá aktiva o něco vyšší než krátkodobý cizí kapitál. Pokud by v podniku došlo k situaci, ve které dlouhodobé zdroje financují oběžná aktiva, hovoří se překapitalizování podniku. Existuje však část oběžného majetku, která v podniku zůstává trvale a tato část musí být kryta dlouhodobým kapitálem. Existuje také možnost podkapitalizování podniku, která je mnohonásobně nebezpečnější než překapitalizování. To je situace, kdy je v podniku kryta část fixních aktiv pomocí krátkodobého cizího kapitálu, ČPK je tedy záporné, což je nežádoucí. Hodnota ČPK by měla v čase růst a vztah pro výpočet vypadá následovně:

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobézávazky}, \quad (2.12)$$

$$\text{ČPK} = \text{dlouhodobézdroje} - \text{fixní aktiva}. \quad (2.13)$$

Poměrový ukazatel likvidity

Je doplňujícím ukazatelem ukazatele ČPK a jeho hodnota by se měla pohybovat v rozmezí od 30 % do 50 % a značí, kolik % z oběžných aktiv je ČPK. Vzorec pro výpočet je následující:

$$\text{poměrový ukazatel likvidity} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}}{\text{oběžná aktiva}}. \quad (2.14)$$

2.5.3. Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity se používají především pro řízení aktiv. Obecně je lze rozdělit do dvou skupin ukazatelů, a to ukazatele doby obrátů a ukazatele obratovosti. Obratovost udává, kolikrát se určitý druh aktiv obrátí ve vztahu k tržbám. Doba obratu je pak definována jako počet dnů, po který jsou finanční prostředky vázány v určitém druhu aktiv. Udává tedy, jak dlouho trvá v podniku jedna obrátka.

Vázanost celkových aktiv

Vázanost celkových aktiv je jedním z ukazatelů hodnotících efektivnost. Vypovídá o výkonnosti, se kterou podnik používá svůj majetek s cílem inkasovat tržby. Čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lépe pro podnik. Vázanost celkových aktiv je vypočítána následovně:

$$\text{vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby}}. \quad (2.15)$$

Obrátka celkových aktiv

Jinak můžeme obrátku celkových aktiv nazývat i rychlost obratu celkových aktiv. Pomocí ní měříme, jak intenzivní je využívání celkových aktiv neboli celkového majetku firmy. Čím vyšší je hodnota obrátky celkových aktiv, tím intenzivněji je ve firmě využíván majetek k tvorbě tržeb, proto žádoucím trendem růst hodnoty tohoto ukazatele. Vzorec je následující:

$$\text{obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}. \quad (2.16)$$

Doba obratu aktiv

Doba obratu aktiv udává počet dnů, za jaký dojde k obratu celkových aktiv v tržbách. Souvisí s obrátkou celkových aktiv, a jelikož je žádoucí co nejrychlejší obrátka celkových aktiv, musí být doba obratu co nejkratší, proto je trend tohoto ukazatele klesající. Vztah pro výpočet vypadá následovně:

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.17)$$

Doba obratu zásob

Jelikož obrátky a doby obratu vypovídají, dá se říci, o tom stejném, budeme nadále v této práci popisovat pouze doby obratu. Doba obratu zásob nám signalizuje, jaká je úroveň běžného provozního řízení. Je potřeba dobu obratu zásob udržovat na zdůvodnitelné výši. V podniku by neměly být drženy zásoby ve výši, která je pro podnik zbytečná (nevyužije se), to poté zvyšuje dobu obratu zásob, což není žádoucí, požaduje se snižování tohoto ukazatele. Je vypočítán následovně:

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.18)$$

Doba obratu pohledávek

Pomocí tohoto ukazatele lze spočítat za kolik dnů průměrně jsou podniku placeny jeho pohledávky. Je důležité, aby podniku byly placeny faktury odběrateli před uplynutím doby splatnosti. Pokud je doba obratu vyšší než doby splatností faktur, je třeba zhodnotit odběratele podniku a podniknout kroky, aby jejich placení probíhalo dle stanovených podmínek. Z tohoto vyplývá, že hodnota by se měla pohybovat dlouhodobě na úrovni doby splatnosti pohledávek, s klesajícím trendem. Výpočet je proveden následovně:

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.19)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vypovídá o tom, na jak dlouhou dobu byli podniku poskytnuty obchodní úvěry od dodavatelů, za jak dlouho je podnik schopný dostát svých závazků. Trendem tohoto ukazatele je stabilita a vypočítá se následujícím způsobem:

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.20)$$

V podniku je žádoucí, aby doba obratu pohledávek byla nižší než doba obratu závazků. V praxi to znamená, že podnik inkasuje peníze ze svých pohledávek dříve, než je nucen splatit veškeré své závazky.

2.5.4. Ukazatele stability a zadluženosti

Ukazatele finanční stability a zadluženosti jsou v literatuře souhrnně pojmenovány jako ukazatele financování firmy. Ukazatele finanční zadluženosti se používají v případě, chceme-

li zjistit do jaké míry je firma financována z cizích zdrojů. Finanční stabilita firmy bývá často určována pomocí struktury zdrojů financování. Její vyhodnocování probíhá na základě rozboru poměru firemních aktiv a zdrojů financování těchto aktiv. Je důležité říci, že zvyšování finanční zadluženosti podniku ne vždy znamená pro podnik něco nežádoucího. Jestliže firma zvyšuje svůj cizí kapitál, vede to i ke zvýšení firemních aktiv, které jsou používány k činnosti, díky čemuž firma zvyšuje svoje zisky a s tím související rentabilitu. Obecně lze říci, že cizí kapitál je levnější než kapitál vlastní, proto je důležité, aby firmy používaly ke svému financování i kapitál cizí, neboť se jim díky tomu jejich podnikání zbytečně neprodražuje.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

V anglickém jazyce Equity Ratio a v literatuře občas nazýván jako míra finanční nezávislosti. Díky tomuto ukazateli je zjištěno, jaká je dlouhodobá finanční stabilita podniku. Do podílu je dosazován vlastní kapitál (dále VK) k celkovým aktivům (dále jen A), z čehož můžeme vyčíst, že tento ukazatel charakterizuje, do jaké míry firma kryje majetek svým vlastním kapitálem, čili do jaké míry je podnik samostatný. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím více je podnik stabilnější, hodnota však nesmí být neúměrně vysoká. Podíl VK na A je spočítán následovně:

$$\text{podíl VK na A} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}. \quad (2.21)$$

Stupeň krytí stálých aktiv

Zde dáváme do poměru dlouhodobý kapitál podniku a jeho stálá aktiva. Do dlouhodobého kapitálu řadíme kapitál vlastní a dále také dlouhodobé cizí zdroje. Stálá aktiva pak zahrnují položky dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Veškerá tato stálá aktiva, jak už bylo v práci uvedeno, by měla být kryta zdroji dlouhodobými, proto požadujeme, aby hodnota tohoto ukazatele dosahovala nejméně 100 % a v čase rostla, trend je tedy rostoucí a výpočet je proveden následovně:

$$\text{stupeň krytí stálých A} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}}. \quad (2.22)$$

Finanční páka

Jinak známá také pod pojmem majetkových koeficient. Jedná se o poměr celkových aktiv a vlastního kapitálu, tedy o otočenou hodnotu ukazatele podíl vlastního kapitál na aktivech. Zjednodušeně řečeno jde o výpočet toho, kolik korun aktiv připadá na 1 korunu

vlastního kapitálu podniku. V čase by tato hodnota měla zůstat stabilní a výpočet hodnoty je proveden pomocí následujícího vzorce:

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.23)$$

Celková zadluženost

V literatuře bývá občas tento ukazatel nazýván jako míra věřitelské rizika. Zadluženost podniku, jako taková, není negativní věcí, přesto ale nárůst tohoto ukazatele zvyšuje věřitelské riziko, je tedy pro podnik žádoucí pokles hodnoty. Zadluženost má vliv nejen na riziko věřitelů ale také na míru výnosnosti podniku. Celková zadluženost je počítána jako podíl cizího kapitálu (dluhy podniku celkem) k aktivům podniku, čímž je měřena míra spoluúčasti věřitelů na celkovém kapitálu. Vzorec pro výpočet je následující:

$$\text{ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2.24)$$

Dlouhodobá zadluženost

Tento ukazatel zadluženosti dává do podílu pouze dlouhodobý cizí kapitál k celkovým aktivům. Vypovídá tedy ve své podstatě o tom stejném jako celková zadluženost s tím rozdílem, že bereme v potaz pouze dluhy dlouhodobého charakteru, vzorec poté vypadá následovně:

$$\text{ukazatel dlouhodobé zadluženosti} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2.25)$$

Běžná zadluženost

Tento ukazatel naopak od ukazatele dlouhodobé zadluženosti zpracovává údaje o krátkodobém cizím kapitálu. V případě, že sečteme krátkodobou a dlouhodobou zadluženost, měli bychom dostat hodnotu celkové zadluženosti podniku. Vzorec pro výpočet:

$$\text{ukazatel krátkodobé zadluženosti} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2.26)$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

V tomto ukazateli dáváme do poměru cizí kapitál k vlastnímu kapitálu. Jak uvádí Dluhošová (2010), u společností, které jsou stabilní, by se výsledná hodnota měla pohybovat

v rozmezí od 80 % do 120 %. Trend tohoto ukazatele v čase je klesající a vzorec vypadá následovně:

$$\text{ukazatel zadluženosti VK} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.27)$$

V této skupině ukazatelů bývají ještě nadále zpracovávány ukazatele: úrokové krytí, úrokové zatížení, úvěrová zadluženost a doba návratnosti úvěru, které v této bakalářské práci nebudou analyzovány z toho důvodu, že podnik nemá žádné úvěry a proto jsou všechny tyto ukazatele nulové.

2.6. Pyramidový rozklad ukazatelů rentability

Jak uvádí Grünwald a Holečková (2007), ukazatelé rentability, jsou hlavními, vrcholovými ukazateli efektivnosti každého podniku. Na tyto ukazatele má však vliv spousta dalších faktorů, proto nestačí pouhé zjištění daného ukazatele rentability, ale je třeba se zajímat i o další faktory, jež se na změnách vrcholového ukazatele podílely. Pokud by se podnik hodnotil pouze na základě rentability, může to být zavádějící, je totiž možné, že podnik vytváří např. velké množství rezerv či opravných položek a tím snižuje svůj výsledek hospodaření. Je tedy třeba vrcholový ukazatel rozdělit na několik dalších, dílčích ukazatelů, které jej mohou ovlivňovat. Po sečtení vlivů jednotlivých změn daných dílčích ukazatelů, dostáváme změnu ukazatele vrcholového.

Pyramidový rozklad ROA

V tomto pyramidovém rozkladu je rentabilita aktiv rozdělena dále na dva dílčí ukazatele, který tento vrcholový ukazatel ovlivňují. Jedná se o ukazatel rentability tržeb a obrátku celkových aktiv,

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \quad (2.28)$$

Pyramidový rozklad ROE

Zde je rentabilita vlastního kapitálu rozdělena do pěti dílčích ukazatelů. První dílčí ukazatel je tzv. daňová redukce zisku, další úroková redukce zisku. Třetím ukazatelem je ukazatel rentability tržeb. Čtvrtý dílčí ukazatel je, stejně jako v předchozím rozkladu, obrátka celkových aktiv a ukazatelem posledním je finanční páka neboli majetkový koeficient. Celý tento ukazatel je tedy ovlivněn jak daňovou povinností, tak i úroky placenými podnikem a

tím, jak efektivně nakládá podnik se svým majetkem. Vztah tohoto rozkladu vypadá následovně:

$$ROE = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.29)$$

2.6.1. Metody rozkladu

V této práci jsme se rozhodli pro dvě metody rozkladu ROA a ROE. Jedná se o poměrně jednoduchou metodu postupných změn a náročnější funkcionální metodu.

Metoda postupných změn

Metoda postupných změn se řadí mezi početně nejjednodušší metody rozkladu. Podmínkou pro použití této metody je, že v rozkladu se mezi dílčími ukazateli objevuje znaménko krát – tzv. multiplikativní vazby. Nevýhodou je, že zde záleží na pořadí dílčích ukazatelů, ale i přesto je v praxi velmi využívána. Pro dva dílčí ukazatele jsou pak vzorce pro vyčíslení změn následující:

$$\begin{aligned} \Delta x_{a1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} , \\ \Delta x_{a2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 , \end{aligned} \quad (2.30)$$

a pro pět dílčích ukazatelů je vztah pro vyčíslení změn následující:

$$\begin{aligned} \Delta x_{a1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot a_{3,0} \cdot a_{4,0} \cdot a_{5,0} , \\ \Delta x_{a2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 \cdot a_{3,0} \cdot a_{4,0} \cdot a_{5,0} , \\ \Delta x_{a3} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot \Delta a_3 \cdot a_{4,0} \cdot a_{5,0} , \\ \Delta x_{a4} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot a_{3,1} \cdot \Delta a_4 \cdot a_{5,0} , \\ \Delta x_{a5} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot a_{3,1} \cdot a_{4,1} \cdot \Delta a_5 , \end{aligned} \quad (2.31)$$

kde Δx_{a1} , je změna vrcholového ukazatele v důsledku změny dílčích ukazatelů, Δa_1 je změna dílčího ukazatele, $a_{2,0}$ je hodnota dílčího ukazatele v prvním roce a $a_{1,1}$ je hodnota dílčího ukazatele v druhém sledovaném roce.

Funkcionální metoda

Zde je odstraněna nevýhoda týkající se metody logaritmické, která nemůže být použita v případě existence záporných hodnot. V metodě funkcionální již záporné hodnoty dosazené být mohou. Tato metoda pracuje s diskrétními výnosy. Pro dva dílčí ukazatele jsou v této metodě použity tyto vzorce:

$$\begin{aligned}\Delta x_{a1} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a1} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a2} \right) \right) \cdot \Delta y_x, \\ \Delta x_{a2} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a2} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a1} \right) \right) \cdot \Delta y_x,\end{aligned}\tag{2.32}$$

a pro pět dílčích ukazatelů vypadají vzorce následovně:

$$\begin{aligned}\Delta x_{a1} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a1} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a2} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a3} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \right) + \right. \\ &\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\ &\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\ &\quad \left. \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{5} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) \right) \cdot \Delta y_x, \\ \Delta x_{a2} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a2} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a3} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3} \right) + \right. \\ &\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\ &\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\ &\quad \left. \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{5} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) \right) \cdot \Delta y_x,\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\Delta x_{a3} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a3} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a2} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \right) + \right. \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \\
&\quad \left. \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{5} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \cdot R_{a4} \cdot R_{a5} \right) \right) \cdot \Delta y_x, \\
\\
\Delta x_{a4} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a4} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a2} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a3} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \right) + \right. \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a5} \right) + \\
&\quad \left. \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) + \left(\frac{1}{5} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a5} \right) \right) \cdot \Delta y_x, \\
\\
\Delta x_{a5} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a5} \cdot \left(1 + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a2} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a3} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \right) + \right. \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \right) + \\
&\quad \left(\frac{1}{3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a1} \right) + \\
&\quad \left. \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a2} \cdot R_{a4} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{4} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a1} \right) + \left(\frac{1}{5} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \cdot R_{a4} \cdot R_{a1} \right) \right) \cdot \Delta y_x, (2.33)
\end{aligned}$$

kde $R_{aj} = \frac{\Delta a_j}{a_{j,0}}$ neboli procentuální změna dílčího ukazatele, $R_x = \frac{\Delta x}{x_0}$ a je procentuální změnou

vrcholového ukazatele, $\Delta y_x = y_1 - y_0$ neboli absolutní změna vrcholového ukazatele a Δx_{aj} je změna vrcholového ukazatele v důsledku změny dílčího ukazatele.

2.7. Modely hodnocení finanční úrovně

Ve finanční analýzy nepoužíváme jen skupiny poměrových ukazatelů, ale i tzv. souhrnné modely hodnocení finanční úrovně. Dluhošová (2010, s. 93) uvádí, že „se jedná o specifické metody ve finančních analýzách, jejichž smyslem je vyjádřit úroveň finanční

situace a výkonnost podniku jedním číslem.“ Přesněji v těchto metodách zkoumáme příčiny, které mohou způsobovat v podniku nestabilitu a pozdější bankrot podniku.

Dluhošová (2010) dále uvádí, že predikční modely hodnocení finanční úrovně se dělí do dvou skupin, a to bankrotní modely, u kterých je hodnocena možnost úpadku a dále modely ratingové, u kterých se hodnotí, zda může dojít k zhoršení finanční situace podniku. Mezi bankrotní modely řadíme Altmanův model, Taflerův model a Beaverův model. Do ratingových lze zařadit Tamariho model, Kralickův Quick-test a tzv. rychlý test.

Altmanův model

Základy tohoto modelu byly vytvořeny již v roce 1968, kdy E. Altman ze souboru 22 poměrových ukazatelů vymodeloval Z skóre model. Rovnice pro výpočet tohoto skóre u společnosti s.r.o. vypadá následovně:

$$Z = 0,717 \cdot A + 0,847 \cdot B + 3,107 \cdot C + 0,42 \cdot D + 0,998 \cdot E, \quad (2.34)$$

kde
$$A = \frac{\text{ČPK}}{\text{aktiva}}, \quad (2.35)$$

$$B = \frac{\text{nerozdělený zisk}}{\text{aktiva}}, \quad (2.36)$$

$$C = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}}, \quad (2.37)$$

$$D = \frac{\text{VK}}{\text{dlouhodobá krátkodobá závazky + bankovní úvěry a výpomoci}}, \quad (2.38)$$

$$E = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}. \quad (2.39)$$

Jak tvrdí Dluhošová (2010), v tomto modelu se používají dva mezníky, číslo 1,2 a 2,9. Jestliže je hodnota z-skóre nad 2,9, nachází se podnik v dobré finanční situaci. Hodnota nacházející se mezi 1,2 a 2,9 značí, že se podnik nachází v šedé zóně nevyhraněných výsledků a hodnota pod 1,2 signalizuje, že je u podniku velmi pravděpodobný bankrot.

Kralickův Quick-test

Kralickův Quick-test je vyhodnocován na základě čtyř ukazatelů. Dle výsledků jednotlivých ukazatelů jsou podniku přiřazovány známky a po jejich následném zprůměrování

vyjde známka výsledná. Používají se známky 1 až 5, kdy 1 je známka nejlepší. Používáme ukazatel kvóty vlastního kapitálu, ukazatel doby splacení dluhu z cash flow, cash flow v tržbách a rentabilitu aktiv. Hodnocení probíhá podle tabulky 2.3.

Tab. 2.3: Kralickův Quick-test

Známka	1	2	3	4	5
	Výborně	Velmi dobře	Dobře	Špatně	Ohrožení
Kvóta VK	>30%	>20%	>10%	>0%	Negativní
Doba splacení dluhů z CF	<3 roky	<5 let	<12 let	>12 let	>30 let
CF v % tržeb	>10%	>8%	>5%	>0%	Negativní
ROA	>15%	>12%	>8%	>0%	Negativní

Zdroj: Kislingerová a Hnilica (2008, s. 77)

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}}, \quad (2.40)$$

$$\text{doba splacení dluhů z CF} = \frac{\text{cizí kapitál} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{CF}}, \quad (2.41)$$

$$\text{CF v \% tržeb} = \frac{\text{CF}}{\text{tržby}}, \quad (2.42)$$

ROA spočítaná dle vzorce 2.4.

Kralick pracoval ve vzorcích s bilančním cash flow. Bilanční cash flow je cash flow upravené na okamžikovou veličinu. Pro naše případy je ale třeba použít cash flow, jak popisuje Kislingerová (2008). Cash flow je tedy počítáno následujícím způsobem:

$$\text{CF} = \text{výsledek hospodaření} + \text{odpisy} + \text{změna stavu rezerv}. \quad (2.43)$$

Podnik je v dobré finanční situaci tehdy, jestliže je jeho průměrná známka za všechny ukazatele lepší než 2. Při horší známce, než je známka 3, hodnotíme podnik jako špatný.

2.8. Dílčí ukazatele finanční analýzy municipální firmy

Jelikož municipální firmy mají své určité zvláštnosti, je třeba poukázat na ukazatele finanční analýzy, které jsou vytvořeny právě z důvodu akceptování těchto zvláštností. Municipální firma si musí zvolit ke sledování ty ukazatele, které jsou pro ni dostatečně vypovídající a u jejich interpretace je nutné sledovat konkrétní situaci a vnější i vnitřní podmínky firmy. Jak tvrdí Kraftová (2002), dílčí ukazatele pro municipální firmu lze rozdělit do 4 skupin a to:

- autarkie a rentabilita,
- likvidita a aktivita,
- financování a investiční rozvoj/útlum,
- produktivita.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Tento ukazatel vyhodnocuje, v jaké míře je podnik schopen pokrýt své náklady ze získaných výnosů. Jestliže je hodnota rovna alespoň 100%, hodnotíme tuto situaci kladně. V případě, že hodnota klesne pod 100 %, je třeba zjistit, co je příčinou toho, že firma není schopna pokrýt své náklady výnosy. Kraftová (2002) uvádí tento vzorec pro výpočet:

$$A_{HV - HČ} = \frac{V_{HČ}}{N_{HČ}} \cdot 100, \quad (2.44)$$

kde $V_{HČ}$ jsou výnosy z hlavní činnosti a jsou součtem konečných stavů účtů třídy 6 a $N_{HČ}$ jsou náklady hlavní činnosti a jsou součtem konečných stavů účtů třídy 5.

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů hodnotí, zda byly příjmy inkasované v dostatečné míře na pokrytí veškerých výdajů. Dáváme tedy do poměru příjmy a výdaje. Požadovanou hodnotou je hodnota 100%. Při vyšší hodnotě je třeba zvážit, zda nejdou volné peněžní prostředky lépe zhodnocovat. Jestliže dojde k poklesu pod 100%, je nutno zkoumat příčiny a tyto příčiny odstranit. Jak tvrdí Kraftová (2002), vzorec je následující:

$$A_{CF} = \frac{P_y}{V_e} \cdot 100, \quad (2.45)$$

kde P_y jsou příjmy podniku a V_e celkové výdaje podniku.

Variátor celkových nákladů

Tento ukazatel zachycuje vztah mezi dynamikou vývoje nákladů a dynamikou vývoje výnosů a řadíme jej do skupiny ukazatelů rentability. Tedy poměr relativního přírůstku nákladů a relativního přírůstku výnosů. Pokud hodnota tohoto variátoru překročí 1, je nárůst nákladů dynamičtější než nárůst výnosů, je tedy třeba výnosy podniku navýšit. V opačném případě je vyšší dynamika na straně výnosů, v tom případě je nutné, aby podnik pracoval se svými náklady, či výnosy понížil například pomocí snížení nároků na dotace. Vzorec pro výpočet variátoru celkových nákladů je následující:

$$\text{var}_N = \frac{\frac{N_{t+1} - N_t}{N_t}}{\frac{V_{t+1} - V_t}{V_t}}, \quad (2.46)$$

kde se v čitateli nachází relativní změna nákladů podniku a ve jmenovateli relativní změna výnosů podniku.

Obrat kapitálu

Obrat kapitálu je ukazatelem aktivity a je vypočítán jako poměr výnosů a kapitálu neboli celkových pasiv. Jelikož je pomocí tohoto ukazatele měřeno, kolikrát se do podniku vrátí kapitál, jenž byl investován, pomocí výnosů z produkce, je cílem maximalizovat hodnotu ukazatele. Celková pasiva nejsou dosazovány jako hodnota na konci účetního období, ale průměr z počáteční a koncové rozvahy. Obrat kapitálu se vypočítá následovně:

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{\text{výnosy}}{\text{kapitál}}. \quad (2.47)$$

Míra vázanosti fixních aktiv na výnosech

Je dalším ukazatelem aktivity municipální firmy, pomocí něhož lze zjistit, jak náročný je daný obor na dlouhodobý majetek, neboli, jak velká je potřeba dlouhodobého majetku k hlavní činnosti podniku. Výrazné navyšování hodnoty tohoto ukazatele, může poukazovat na neúměrné vázání zdrojů v dlouhodobém majetku podniku ve vztahu k jeho výnosům. Snížení pod požadovanou hodnotu značí, že potřeby dlouhodobého majetku jsou nižší, než je dosavadní hodnota dlouhodobého majetku. Vzorec pro výpočet ukazatele vypadá následovně:

$$\text{míra vázanosti fixních aktiv na výnosech} = \frac{\text{fixní aktiva}}{\text{výnosy}}. \quad (2.48)$$

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Tento ukazatel je značně ovlivněn způsobem odepisování majetku a je řazen do skupiny ukazatelů investičního rozvoje/útlumu. Vypovídá o tom, v jak velké míře dochází k opotřebovávání dlouhodobého majetku (dále jen DM) daného podniku. V případě nárůstu hodnoty je možné, že v podniku nedochází k dostatečným inovacím či k strukturálním změnám. Pro výpočet koeficientu je použit následující vztah:

$$k_{\text{ODM}} = \frac{\sum \text{pořizovacích cen DM} - \sum \text{zůstatkových cen DM}}{\sum \text{pořizovacích cen DM}}. \quad (2.49)$$

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty

Tento ukazatel je řazen do skupiny ukazatelů produktivity municipální firmy. Do vzorce je dosazována hodnota přidané hodnoty, která je zjistitelná z výkazu zisků a ztrát. Dále musíme z evidence pracovníků zjistit, jaký je průměrný roční počet zaměstnanců. Díky podílu těchto dvou údajů zjistíme, kolik korun vytvořené přidané hodnoty připadá na jednoho pracovníka podniku. Jestliže chceme co nejvyšší produktivitu práce, je nutné, aby podnik zvyšoval svou přidanou hodnotu, případně snížil počet zaměstnanců, kteří tuto přidanou hodnotu vytvářejí. Vztah pro výpočet vypadá následovně:

$$\text{produktivita práce} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{průměrný počet zaměstnanců}}. \quad (2.50)$$

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Do vzorce je nutné dosadit kapitál jako průměr z počáteční a koncové rozvahy. Ukazatel vypovídá o produkční síle celkového kapitálu daného podniku. Cílem je zvyšovat hodnotu tohoto ukazatele a hodnota je vypočítána následujícím způsobem:

$$r_K = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{celkový kapitál}}. \quad (2.51)$$

3. Charakteristika podniku

Technické služby Uničov s.r.o. vznikly 1. 4. 1972 jako státní podnik. Důvodem vzniku bylo zajištění veřejných služeb a toto i nadále zůstává předmětem podnikání tohoto podniku. Podnik je označován jako municipální firma, což znamená, že jeho prvořadým cílem není dosažení zisku.

3.1. Základní údaje o podniku

Veškeré základní údaje o tomto podniku se nacházejí v tabulce 3.1.

Tabulka 3.1: Základní údaje o Technických službách s.r.o.

Název firmy:	Technické služby Uničov, spol. s.r.o.
Sídlo firmy:	Šumperská 941, 783 91 Uničov
Právní forma účetní jednotky:	společnost s ručením omezeným
Datum zápisu:	8. 2. 1999
Spisová značka:	C 20140 vedená u Krajského soudu v Ostravě
Vlastník společnosti:	100% Město Uničov, Masarykovo nám. 1, 783 91 Uničov
Jednatel společnosti:	Bc. Miroslav Kolcun - zastupuje obchodní společnost samostatně
Členové dozorčí rady:	Iveta Janků Mgr. Aleš Langer Jan Vlček Radek Vincour Vladimír Urbánek
Základní kapitál:	8. 2. 1999 – 100 000 Kč 14. 11. 2000 – 14 602 000 Kč 8. 7. 2004 – 19 362 000 Kč

Zdroj: or.justice.cz (2016)

3.2. Stručný popis fungování podniku

Technické služby Uničov jsou podnik s průměrným počtem zaměstnanců kolem 56 za sledované období (2010 až 2014). Majitelem je z celých 100 % město Uničov a pro město také směřuje 95 % veškerých zakázek technických služeb. Zbylých 5 % zakázek směřuje k menším odběratelům. Zakázky týkající se městských komunikací a údržby městské zeleně

získávají TSU automaticky na základě dlouholeté smlouvy s městem. U nových zakázek nad 100 000 Kč je třeba se účastnit soutěže a zakázky menší je pro TSU možno získat i přímo, bez výběrového řízení.

Činnost TSU již nyní, oproti minulosti, nezahrnuje péči o veřejné osvětlení a svoz odpadu. Tyto dvě činnosti přebraly jiné podniky. U veřejného osvětlení tak bylo učiněno z důvodu vysokých nákladů na obnovu zastaralého veřejného osvětlení, které firmu zatěžovaly.

Technické služby Uničov podnikají v najatých prostorách Města Uničova. Jedná se například o tyto nemovitosti: administrativní budova, veřejné WC, koupaliště, kotelna, garáže, sklad hutního materiálu, skladová hala atd.

3.3. Předmět podnikání

Technické služby Uničov mají velice široký rozsah, co se týče předmětu podnikání. Souhrnně se jedná o zabezpečování veřejných služeb pro blaho a lepší životní podmínky místního obyvatelstva.

Jednou z nejdůležitějších činností, které TSU zabezpečuje, je údržba a čištění městských komunikací, chodníků a kanalizací. Je potřeba komunikace, chodníky a jejich okolí udržovat takovým způsobem, aby pohyb na nich byl bezpečný a bez jakýchkoli dalších nepříjemností. TSU také udržují cyklostezky vedoucí do všech okolních vesnic.

Technické služby Uničov provozují zařízení sloužící k regeneraci a rekondici, kam můžeme zařadit např. městský bazén, koupaliště a dále i dětské dopravní hřiště. Zejména městské koupaliště má velice vysoké náklady. Další důležitou činností je starost o veřejnou zeleň, zahradnické služby a správa kompostárny. S tímto souvisí i půjčovna zahradního nářadí, kterou TSU také provozují. U TSU si ale obyvatelé mohou půjčit celou řadu dalších strojů.

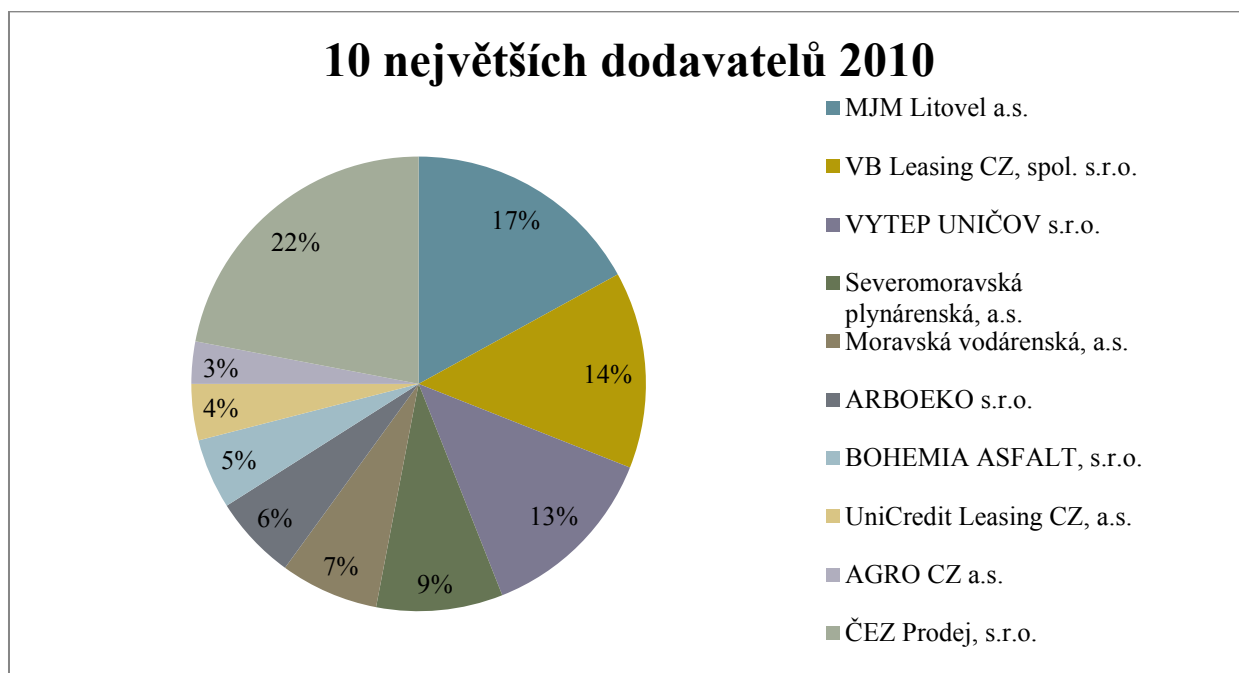
Dalšími činnostmi jsou například podnikání v oblasti nakládání s odpady, které ale nezahrnuje manipulaci se zvláště nebezpečným odpadem, práce se stavebními mechanizmy, montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení, provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy, provozování veřejného WC, provozování pohřebišť a krematorií, dezinfekce, dezinsekce a deratizace. TSU také nakupují zboží za účelem jeho dalšího prodeje a tak se děje zejména v oblasti zahradnictví.

Z důvodu velkého nevyužitého prostoru pronajatých nemovitostí pronajímá dále společnost nebytové prostory a parkovací místa např. těmto společnostem: Miele technika s.r.o., Rokado trans. s.r.o., DACH SYSTÉM aj.

3.4. Dodavatelé společnosti

Firma si za každý rok zpracovává záznamy o desíti největších dodavatelích. Jak vidíme v grafu 3.1, největším dodavatelem za rok 2010 byl podnik ČEZ Prodej, s.r.o, který již v záznamech za poslední dva sledované roky nefiguruje, jelikož je tento dodavatel nahrazen jiným poskytovatelem energie (BICORN s.r.o., později RIGHT POWER ENERGY s.r.o.) Druhým velkým dodavatelem za rok 2010 je podnik MJM Litovel a.s. s 22%. Tento podnik patří každý rok mezi nejpodstatnější dodavatele, TSU od něj čerpají zejména naftu a hnojiva. Spotřeba nafty je v podniku vysoká, jelikož ji spotřebovávají téměř veškeré stroje, které podnik vlastní.

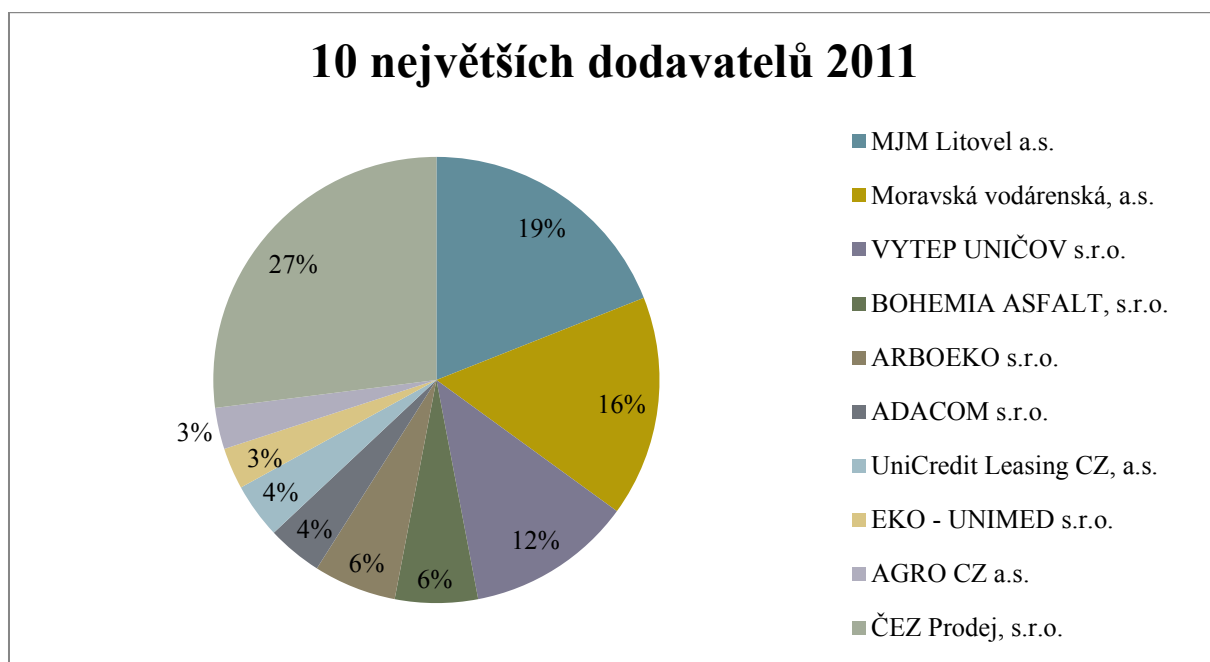
Graf 3.1: Největší dodavatelé roku 2010

Zdroj: Firemní záznamy

Stejně jako v roce 2010, tak i v roce 2011, jak můžeme vidět v grafu 3.2, zůstávají první dva největší dodavatelé stejní. Třetím největším dodavatelem za rok 2011 je Moravská vodárenská, a.s., která podnik napojuje na vodovodní síť. Vysokou spotřebu vody má zejména krytý bazén a koupaliště.

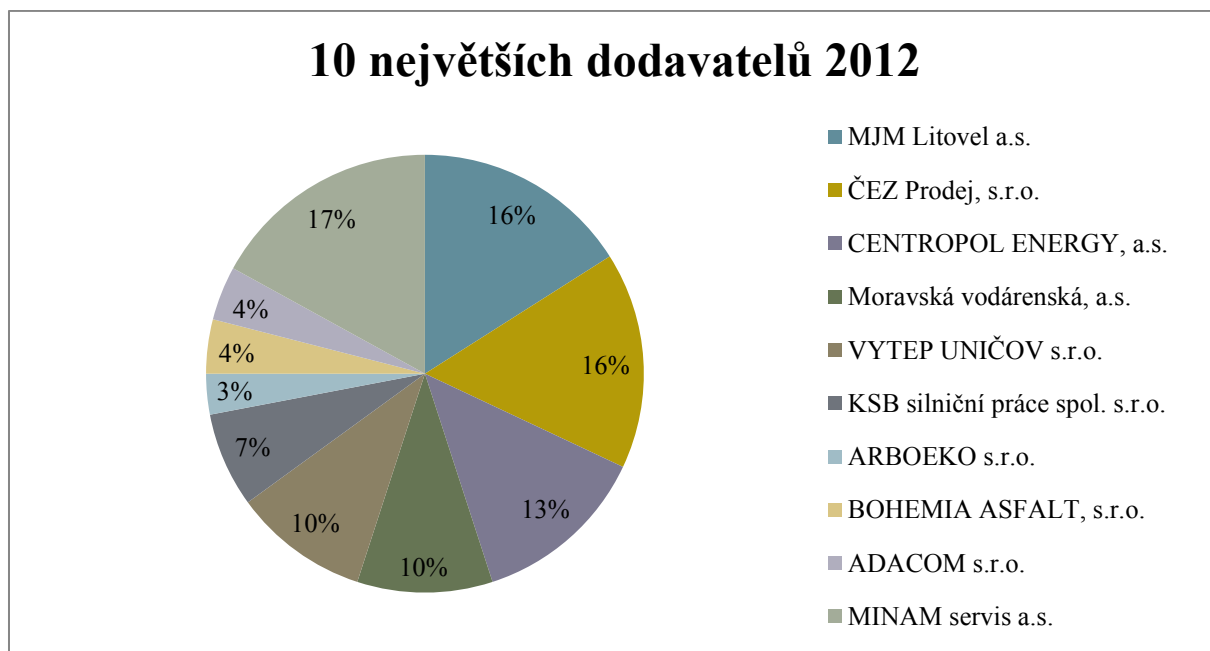
Graf 3.2: Největší dodavatelé roku 2011

Zdroj: Firemní záznamy

V roce 2012, dle grafu 3.3, je na třetím místě podnik MINAM servis a.s., který je autorizovaným prodejcem komunální techniky Multicar, u kterého Technické služby Uničov nakoupily v roce 2012 Multikáru M3 FUMO.

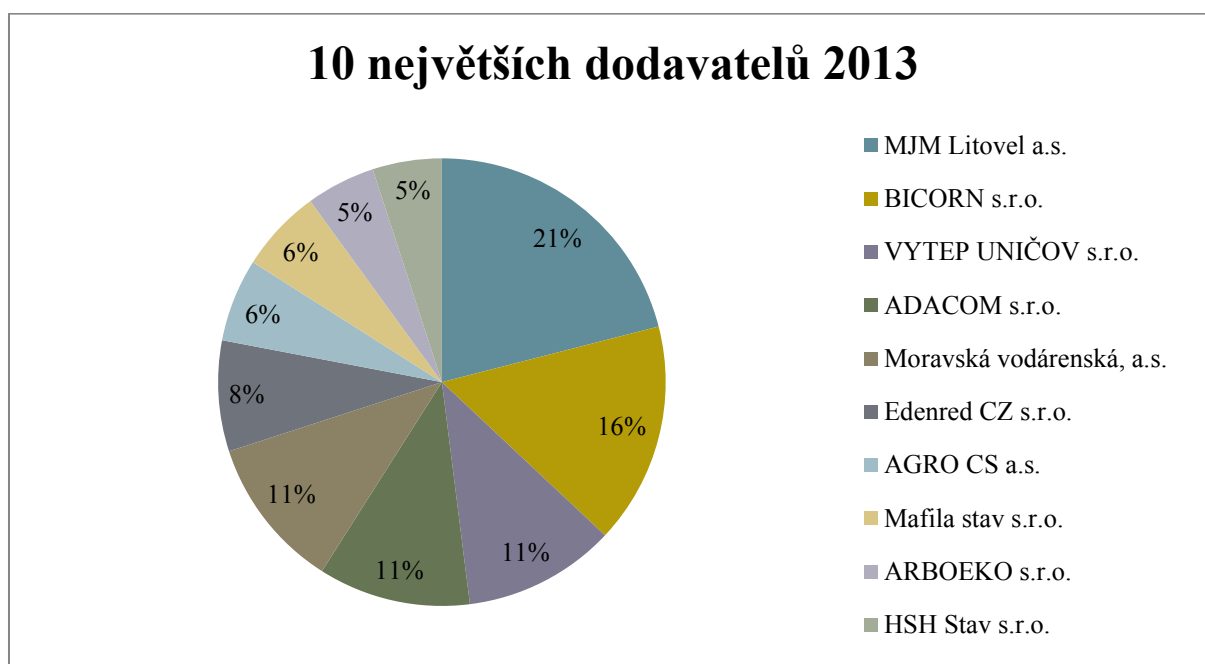
Graf 3.3: Největší dodavatelé roku 2012

Zdroj: Firemní záznamy

Z grafu 3.4 můžeme vyčíst, že prvním nejdůležitějším dodavatelem za rok 2013 je MJM Litovel a.s, druhým nejlepším dodavatelem je podnik BICORN s.r.o., který nahrazuje podnik ČEZ Prodej s.r.o. a v roce 2014 již figuruje jako podnik RIGHT POWER ENERGY s.r.o. a jedná se o alternativního dodavatele energie a plynu. S 11% na třetím místě, figurují 3 podniky a to VYTEP UNIČOV s.r.o., zabývající se výrobou a distribucí tepelné energie, která směřuje zejména na vytápění krytého bazénu, ADACOM s.r.o., výhradní dovozce a prodejce zahradní, komunální a lesnické techniky, u něhož byly nakoupeny např. 2 traktorové sekačky a Moravská vodárenská, a.s.

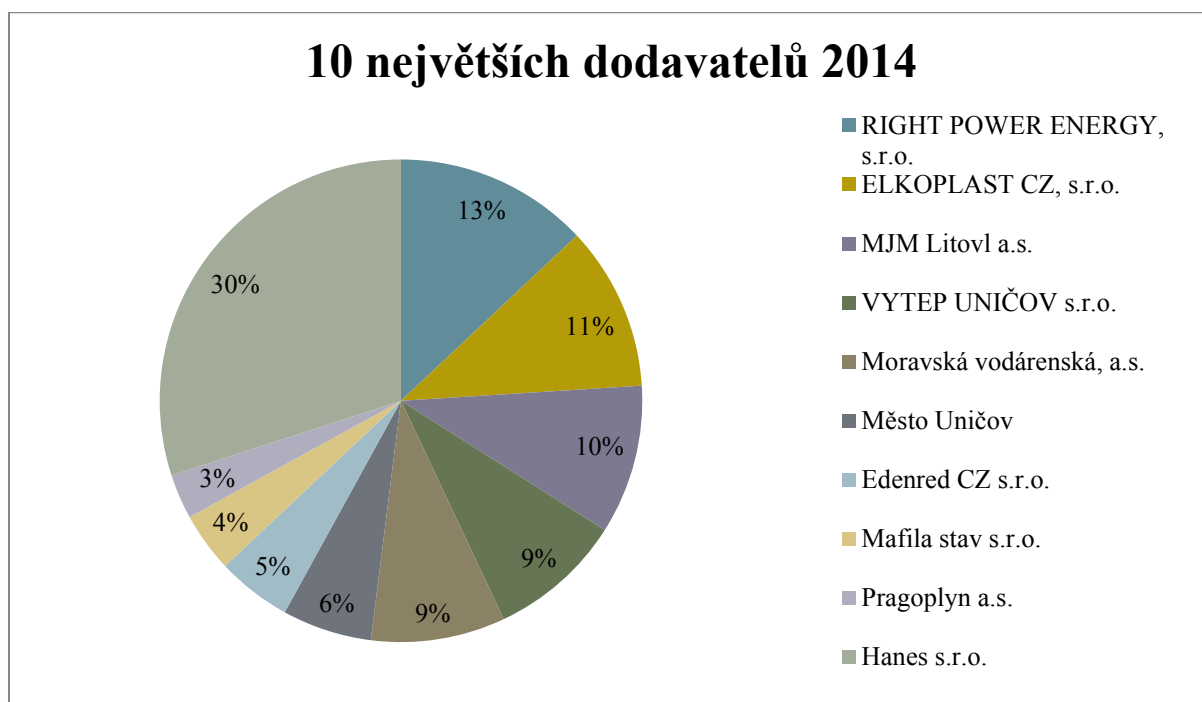
Graf 3.4: Největší dodavatelé roku 2013

Zdroj: Firemní záznamy

V roce 2014, jak můžeme vyčíst z grafu 3.5, je na prvním místě podnik Hanes s.r.o., která se soustředí na poskytování veškerých komunálních technik pro údržbu města a TSU u něj nakoupily samosběrný čistící vůz Bucher. Na druhém místě je již zmíněná firma RIGHT POWER ENERGY s.r.o. a třetí místo náleží podniku ELKOPLAST CZ, s.r.o., který se zabývá výrobou a poskytováním odpadových kontejnerů, kontejnerů na tříděný sběr, nádrží na naftu, nádrží na vodu a nádob na zimní posyp.

Graf 3.5: Největší dodavatelé roku 2014

Zdroj: Firemní záznamy

4. Finanční analýza a její vyhodnocení

Údaje z přílohy č. 1, 2 a 3 (rozvaha, VZZ a CF) nám slouží jako vstupní údaje pro finanční analýzu Technických služeb Uničov. Jednotlivě jsou spočítány vybrané poměrové ukazatele a to i dílčí ukazatele pro municipální firmu, sestavena horizontální a vertikální analýza výkazů podniku. Dále jsou pomocí metody postupných změn a funkcionální metody provedeny pyramidové rozklady ukazatele ROA a ROE. Pro zhodnocení finanční situace podniku je použit Altmanův model a Kralickův Quick-test.

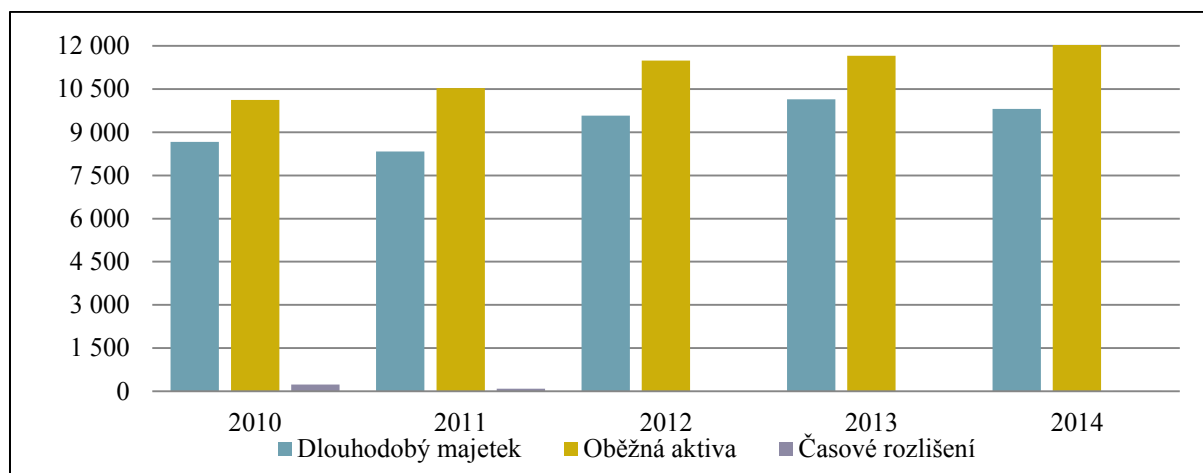
4.1. Analýza trendů

Pomocí analýzy trendů neboli horizontální analýzy jsou sledovány vývoje zvolených položek za období 2010 až 2014. Veškeré informace jsou čerpány z výkazů (viz přílohy č. 1 až 3.) Absolutní a relativní změny jsou vyčísleny dle vzorce 2.1 a 2.2.

Analýza trendů rozvahy

Nejprve se zaměříme na horizontální analýzu aktiv. Podrobnější analýza se nachází v příloze č. 4. Sledována je nejen absolutní změna položek aktiv, ale i změna relativní.

Graf 4.1: Horizontální analýza aktiv 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak můžeme vidět v grafu 4.1, celková aktiva téměř ve všech sledovaných letech rostou. Pouze v roce 2011 klesají z předchozí hodnoty 19 012 tis. Kč na 18 965 tis. Kč. V relativním vyjádření jde o pokles o pouhých 0,25 %.

Oběžná aktiva v celém sledovaném období narůstají. Největší nárůst této položky je zaznamenán z roku 2013 na rok 2014, kdy oběžná aktiva v podniku vzrůstají o 14,04 %, což činí 1 637 tis. Kč. V roce 2014 firma vykazuje velký nárůst pohledávek z obchodních vztahů

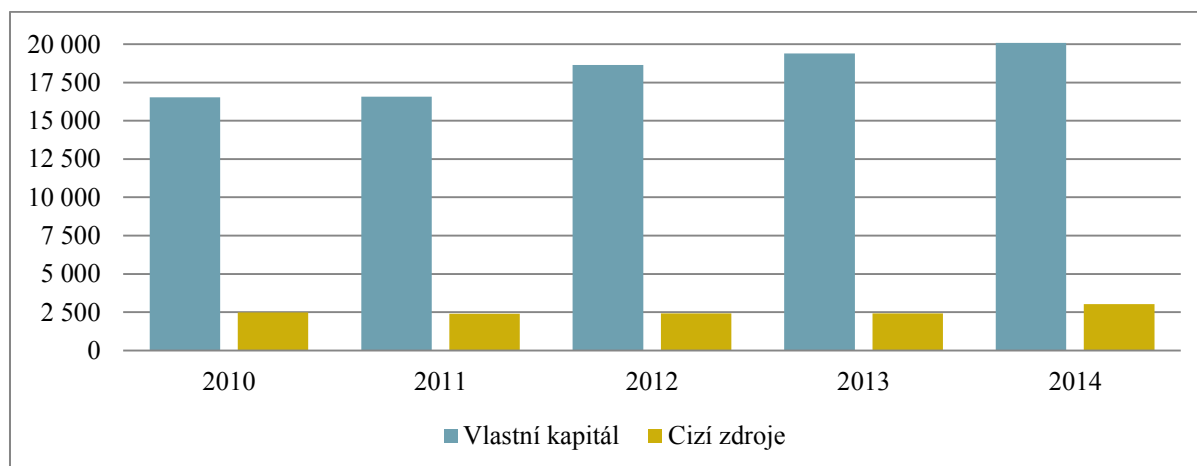
a také zvýšení peněžních prostředků na účtech v bankách. V ostatních letech nejsou nárůsty oproti těmto 14,04 % tak markantní.

Dlouhodobý majetek zaznamenává z roku 2010 na rok 2011 mírný pokles a to o 326 tis. Kč. Jelikož firma v roce 2011 nevyřadila žádný svůj dlouhodobý majetek, tato částka představuje pouze opotřebením dlouhodobého majetku. Z roku 2011 na 2012 zaznamenává položka dlouhodobého majetku nárůst o 14,89 %, což v absolutní hodnotě představuje částku 1 241 tis. Kč. Tento nárůst je způsoben nákupem řetězové pily, sady teleskopických nůžek, fukaru s baterií a především pak pořízením nové multikáry.

V roce 2013 byl nakoupen osobní automobil, 2 traktorové sekačky, automatická dávkovací stanice, vibrační deska a vibrační plech a proto položka dlouhodobého majetku opět vzrůstá a to o 568 tis. Kč, v relativní hodnotě o 5,93 %. Z roku 2013 na 2014 nastává pokles položky dlouhodobého majetku o 3,27 %, což představuje hodnotu 332 tis. Kč. Firma v roce 2014 sice nakoupila samosběrný čistící vůz, ale zároveň vyřadila zametací vůz, což ve spojení s opotřebením ostatního dlouhodobého majetku představuje pro firmu pokles této položky.

Jak můžeme vidět v grafu 4.1, položka časového rozlišení je téměř zanedbatelná. Nejvíce dosahuje hodnoty 231 tis. Kč a to v roce 2010. V roce 2012 a 2013 je časové rozlišení nulové.

Graf 4.2: Horizontální analýza pasiv 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Horizontální analýzu pasiv najdeme podrobněji rozpracovanou v příloze č. 4. Graf 4.2 znázorňuje vývoj pasiv v podniku TSU od roku 2010 do roku 2014. Jak je vidno na první pohled, cizí zdroje podniku tvoří oproti vlastnímu kapitálu položku téměř nepatrnou. Již

z tohoto grafu můžeme vyčíst, že firma financuje své podnikání převážně vlastním kapitálem, což znamená, že zadluženost firmy je minimální. Jelikož rozvaha funguje na základním bilančním principu, kdy se aktiva firmy musí rovnat pasivům, rostou i pasiva, stejně jako celková aktiva. Pouze z roku 2010 na 2011 dochází k poklesu o již zmíněných 0,25 %.

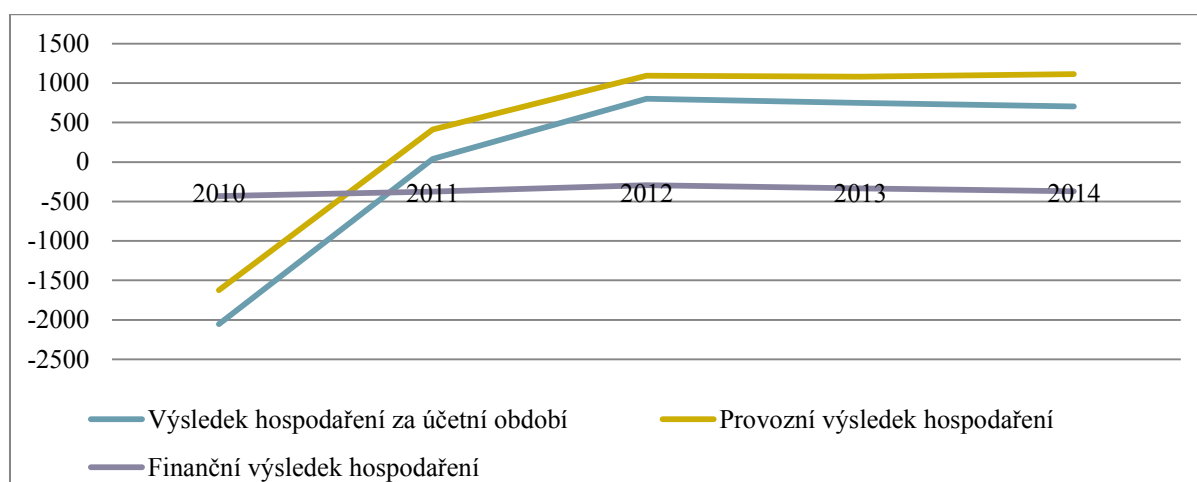
Položka cizích zdrojů je v čase kolísavá. Z roku 2010 na 2011 a 2012 na 2013 cizí zdroje klesají. U prvního období došlo k poklesu o 84 tis. Kč, v relativním vyjádření o 3,39 %, což je způsobeno poklesem závazku z obchodních vztahů, jiných závazků a zejména pak poklesem položky dohadné účty pasivní. U období druhého se jedná o částku 4 tis. Kč, v relativním vyjádření 0,17 %. V roce 2013 klesá především hodnota dohadných účtů pasivních. V dalších obdobích tato položka zaznamenává nárůst. Z roku 2011 na 2012 dochází k nárůstu hodnoty cizích zdrojů o 0,92 %, což představuje částku 22 tis. Kč a tento nárůst je způsoben především zvýšením závazků ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Z roku 2013 na 2014 hodnota vzrůstá o 25,34 %, což představuje největší meziroční změnu a jedná se o částku 612 tis. Kč, kdy vzrůstají zejména závazky z obchodních vztahů a dohadné účty pasivní.

Vlastní kapitál ve sledovaném období pouze narůstá. Největší změna nastala z roku 2011 na rok 2012, kdy hodnota vlastního kapitálu narůstá o 11,06 %, což činí 2 097 tis. Kč. Tento nárůst je způsoben např. větším výsledkem hospodaření běžného účetního období, který je oproti roku 2011 o 764 tis. Kč vyšší a zejména také proto, že Město Uničov, na základě smlouvy, uhradilo neuhrazenou ztrátu z městského koupaliště za rok 2011, která činila 1 275 tis. Kč. Město si tento svůj závazek rozdělilo do tří splátek a dvě z těchto splátek jsou zaplacený podniku právě v roce 2012, jedná se přibližně o částku 850 tis. Kč. V ostatních obdobích pak podnik vykazuje změnu vlastního kapitálu vždy rovnu výsledku hospodaření běžného účetního období. Což v roce 2011 činí 37 tis. Kč, v roce 2013 747 tis. Kč a v roce 2014 703 tis. Kč. V relativním vyjádření jde o změny o 0,22 %, 4,01 % a v období posledním o 3,63 %.

Analýza trendů výkazu zisků a ztrát

Tato horizontální analýza je zpracována v příloze č. 5. Veškeré informace jsou čerpány z přílohy č. 2 a dosazovány do vzorců 2.1 a 2.2.

Graf 4.3: Horizontální analýza výsledků hospodaření 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu 4.3 je zaznamenán vývoj výsledku hospodaření a to provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření a ze součtu těchto dvou i celkový výsledek hospodaření za účetní období. Mimořádný výsledek hospodaření firma za sledované období nevykazuje.

Z roku 2010 na 2011 můžeme vidět podstatnou změnu ze záporného výsledku hospodaření do hodnoty kladné, která pak následuje již v každém ze sledovaných období. V tomto období výsledek hospodaření narůstá z hodnoty – 2 055 tis. Kč na hodnotu 37 tis. Kč. V roce 2011 dochází k nárůstu tržeb za prodej výrobků a služeb a také např. k ponížení nákladů za daně a poplatky. Také tržby z prodeje materiálu a to ze zahradnictví a ze skladu zaznamenávají mírný nárůst.

V roce 2012 narůstá výsledek hospodaření z hodnoty 37 tis. Kč na 801 tis. Kč, což znamená pro podnik nárůst o 764 tis. Kč, v relativním vyjádření se jedná o hodnotu 2 064,86 %. Tento nárůst je způsoben především zvýšením ostatních provozních výnosů, kde společnost vykazuje výnos kompostárny dle mandátní smlouvy.

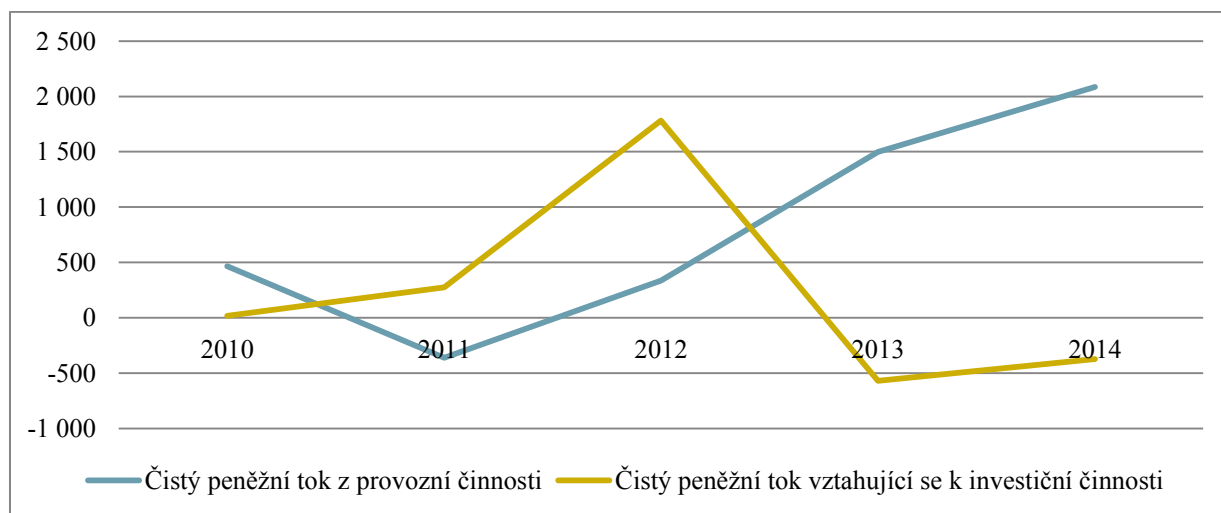
V roce 2013 i 2014 výsledek hospodaření klesá. A to nejdříve o 6,74 % a poté o 5,89 %. V absolutním vyjádření tyto hodnoty představují částku 54 tis. Kč a 44 tis. Kč. V roce 2013 klesá provozní výsledek hospodaření, ale i finanční výsledek hospodaření. V roce 2014 je změna provozního výsledku hospodaření kladná, avšak záporná změna finančního výsledku hospodaření zapříčiňuje celkový pokles.

Finanční výsledek hospodaření je v celém sledovaném období záporný. Firma vykazuje ve svém výkazu zisků a ztrát především pouze ostatní finanční náklady a tato položka představuje převážně pojištění majetku firmy.

Analýza trendů Cash-Flow

V této části čerpáme veškeré informace z přílohy č. 3 a podrobněji zpracovaná horizontální analýza výkazu Cash-Flow se nachází v příloze č. 6.

Graf 4.4: Horizontální analýza Cash-Flow 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4.4 lze vyčíst, že peněžní tok z provozní činnosti i peněžní tok vztahující se k investiční činnosti ve sledovaném období kolísá. Peněžní tok vztahující se k finanční činnosti vykazuje firma nulový. Peněžní tok z provozní činnosti je záporný v roce 2011, kdy klesá oproti předešlému roku o 828 tis. Kč, což představuje 177,3 %. V dalších letech hodnoty peněžního toku z provozní činnosti narůstají.

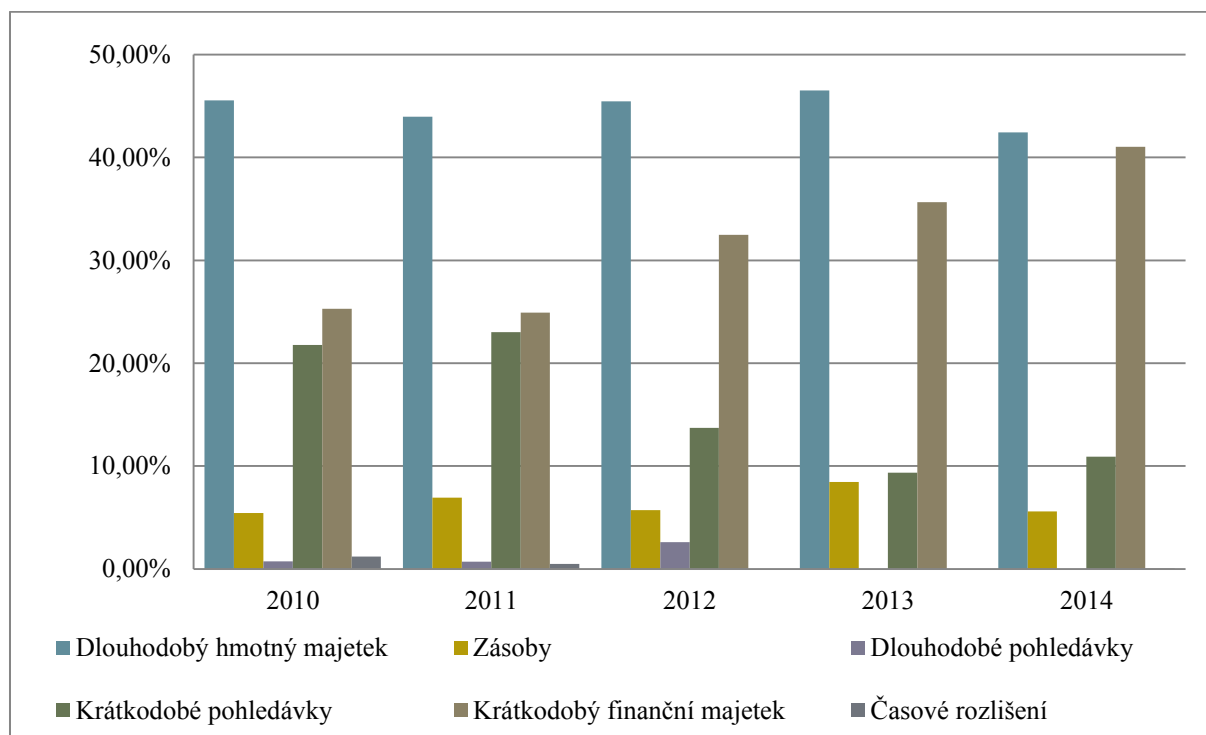
4.2. Analýza struktury

Pomocí analýzy struktury, nebo jinak i analýzy vertikální, je sledováno, jak vysoké procentuální podíly mají položky výkazů na celkové zvolené sumě. Informace jsou čerpány z jednotlivých výkazů (viz přílohy č. 1 až 3). Dále postupujeme dle vzorce 2.3. Postupně je analýza struktury provedena u aktiv, pasiv, podrobněji je rozebrána položka vlastního kapitálu, VZZ a CF.

Analýza struktury rozvahy

V rámci vertikální analýzy rozvahy jsou zkoumány zvlášť aktiva, pasiva a je podrobněji rozebrána položka VK. Všechny přesné údaje o vertikální analýze rozvahy jsou uvedeny v příloze č. 7.

Graf 4.5: Vertikální analýza aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

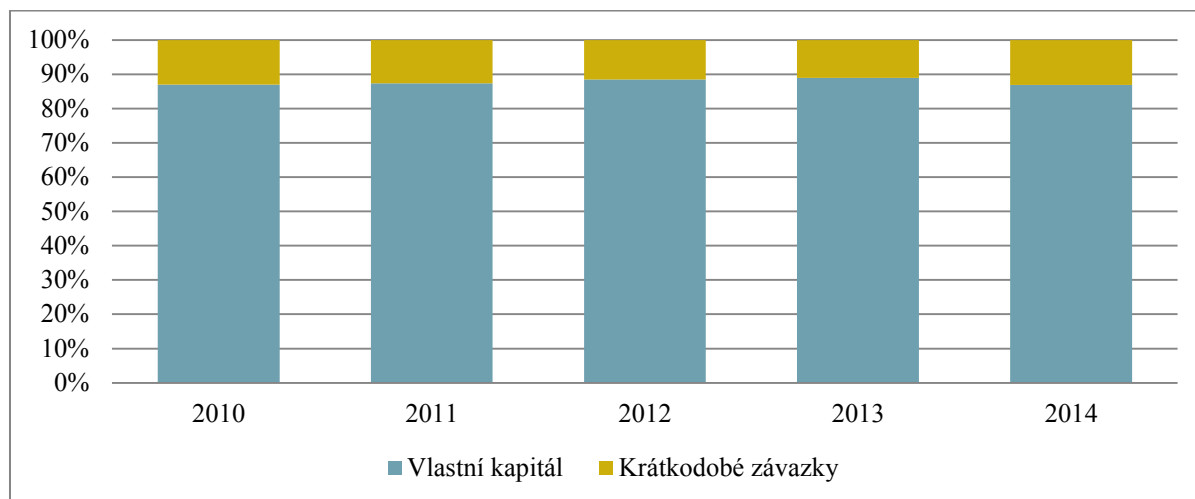
U vertikální analýzy aktiv je jako celková suma zvolena položka celkových aktiv. Sledujeme, jak se podílí položka dlouhodobého hmotného majetku (dále jen DHM), zásob (dále jen Z), dlouhodobých a krátkodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku (dále jen KFM) a časového rozlišení na této celkové sumě.

Jak je možno vidět v grafu 4.5, značnou položkou aktiv je ve všech letech položka DHM. Každým rokem tato položka dosahuje výše nad 40 % z celkové sumy aktiv. Svého maxima dosahuje v roce 2013, kdy činí 46,53 % z celkových 100 %. Minimum můžeme najít hned v dalším roce, kdy položka dosahuje 42,44 %.

Druhou nejznačnější položkou je KFM, jehož procentuální podíl téměř ve všech letech roste. Minima dosahuje v roce 2011, kdy činí 24,9 %, což představuje pokles oproti roku 2010, kdy je jeho podíl 25,29 %. Maxima dosahuje v roce 2014, kdy činí 41,03 % z celkových aktiv.

Z grafu 4.5 můžeme vyčíst, že nejmenší položkou je časové rozlišení. Časové rozlišení přesahuje výši 1 % pouze v roce 2010. V roce 2012 a 2013 je tato položka nulová. Nulovou položkou jsou i dlouhodobé pohledávky a to v roce 2013 a 2014.

Graf 4.6: Vertikální analýza pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro vertikální analýzu pasiv je zvolena jako celková suma položka celkových pasiv. Jak je vidno v grafu 4.6, položka časového rozlišení je ve všech letech nulová.

Z grafu 4.5 je možno vyčíst, že aktiva firmy jsou ze značné části financovány pomocí vlastního kapitálu, který v každém roce přesahuje hodnotu 86 %. V roce 2013 VK dosahuje 88,92 % z celkových pasiv. Minimum nacházíme v roce 2014, kdy dosahuje VK 86,91 %.

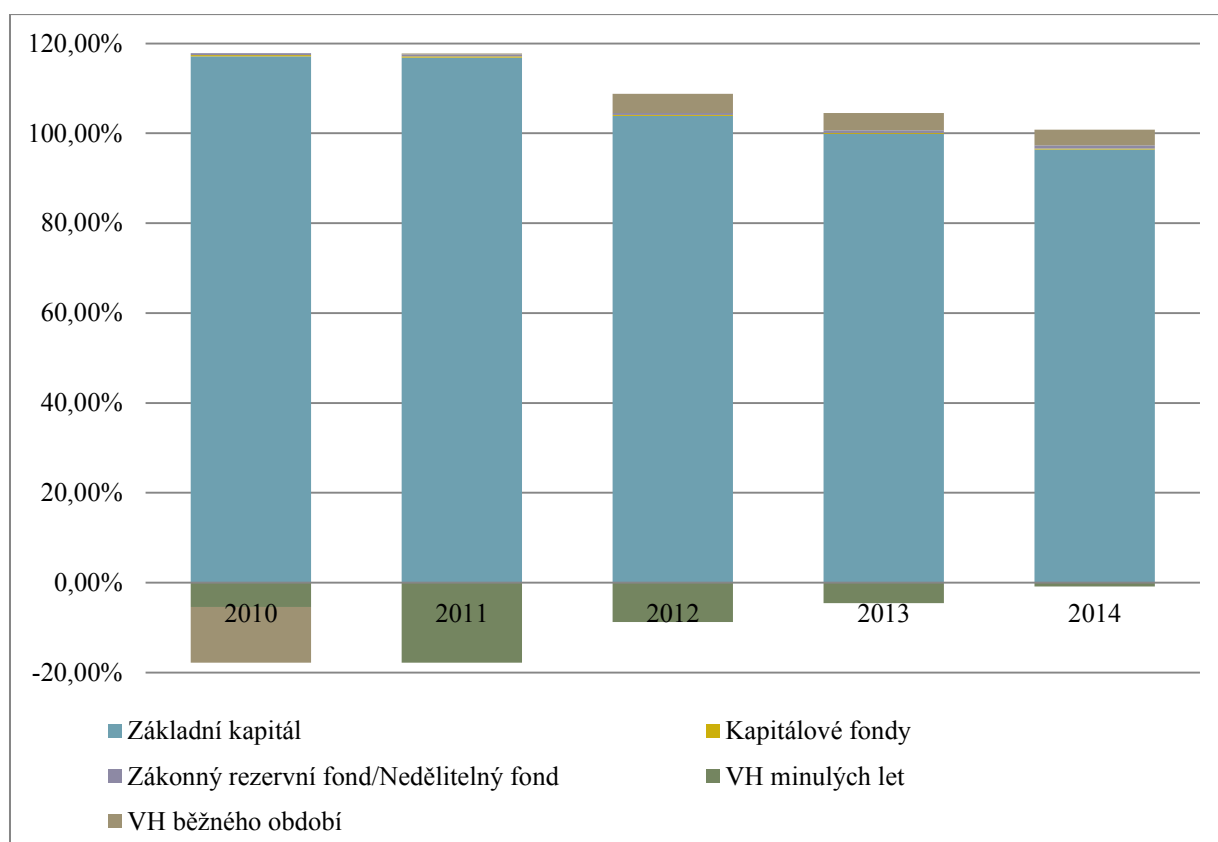
Položka krátkodobých závazků nepřesahuje ani v jednom roce hodnotu 14 %. Oproti VK je to tedy položka téměř zanedbatelná. Dlouhodobé závazky má firma ve všech letech nulové. Již z toho grafu můžeme vyčíst, že zadluženost této firmy je minimální a téměř veškerou svou činnost financuje firma pomocí VK.

Vzhledem k tomu, že VK je významnou položkou pasiv, je tato položka v grafu 4.7 podrobněji rozebrána. Celková suma pro tuto analýzu je výše vlastního kapitálu. V grafu 4.7 můžeme vidět, že nejvýznamnější položkou VK je základní kapitál (dále jen ZK). Jelikož VH minulých let je v každém roce záporný a VH běžného období v prvním roce také, přesahuje položka ZK v prvních třech letech 100 %. Základní kapitál je těmito zápornými položkami snižován. Základní kapitál dosahuje svého maxima v roce 2010, kdy dosahuje 117,13 % a minima v roce 2014, kdy činí 96,36 % z celkových 100 %.

Položka kapitálových fondů a ani položka zákonného rezervního fondu nepřesahuje v žádném sledovaném roce hodnotu 1 %.

Jak je vidno v grafu 4.7, VH běžného období je v prvním roce (2010) záporný. V dalších letech je již kladný a jeho podíl se mírně zvyšuje. Avšak VH minulých let zůstává ve všech letech v záporných hodnotách. Jeho maximální zápornou hodnotu nacházíme v roce 2011, kdy z celkového VK odčerpává -17,8 %. V roce 2014 je jeho záporná hodnota nejmenší a to přesněji -0,84 %.

Graf 4.7: Vertikální analýza vlastního kapitálu

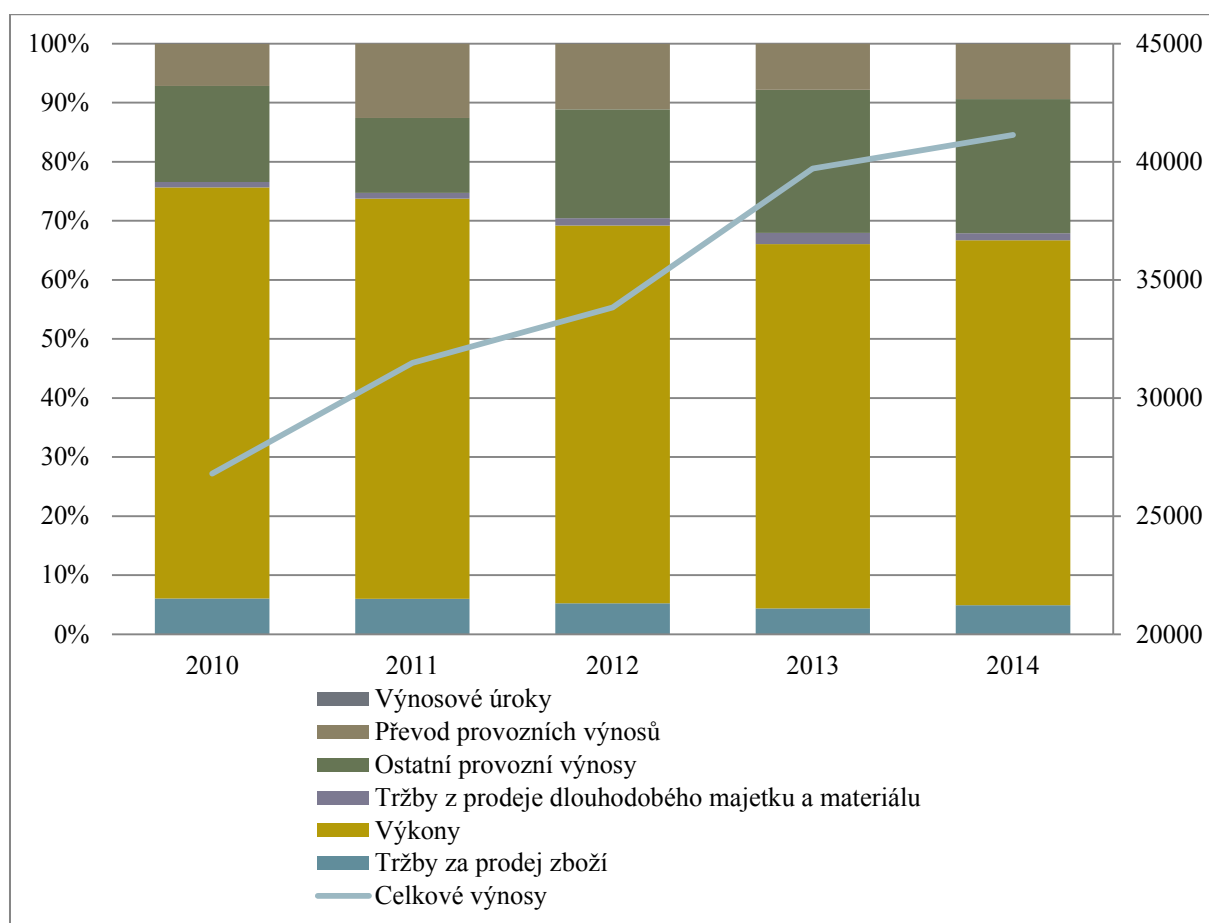

Zdroj: Vlastní zpracování

Analýza struktury VZZ

V této části sledujeme, jaká je struktura výnosů a nákladů podniku. Přesné údaje o této analýze najdeme v příloze č. 8. Podrobněji je sledován i výsledek hospodaření.

Graf 4.8: Vertikální analýza výnosů

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu 4.8 se nachází vertikální analýza výnosů. V této analýze je zvolena jako celková suma položka celkových výnosů podniku. Největší podíl na této celkové sumě má v každém roce položka výkonů, druhou nejvýznamnější položkou jsou provozní výnosy. Tyto dvě položky tvoří v podniku každý rok nad 80 % veškerých výnosů.

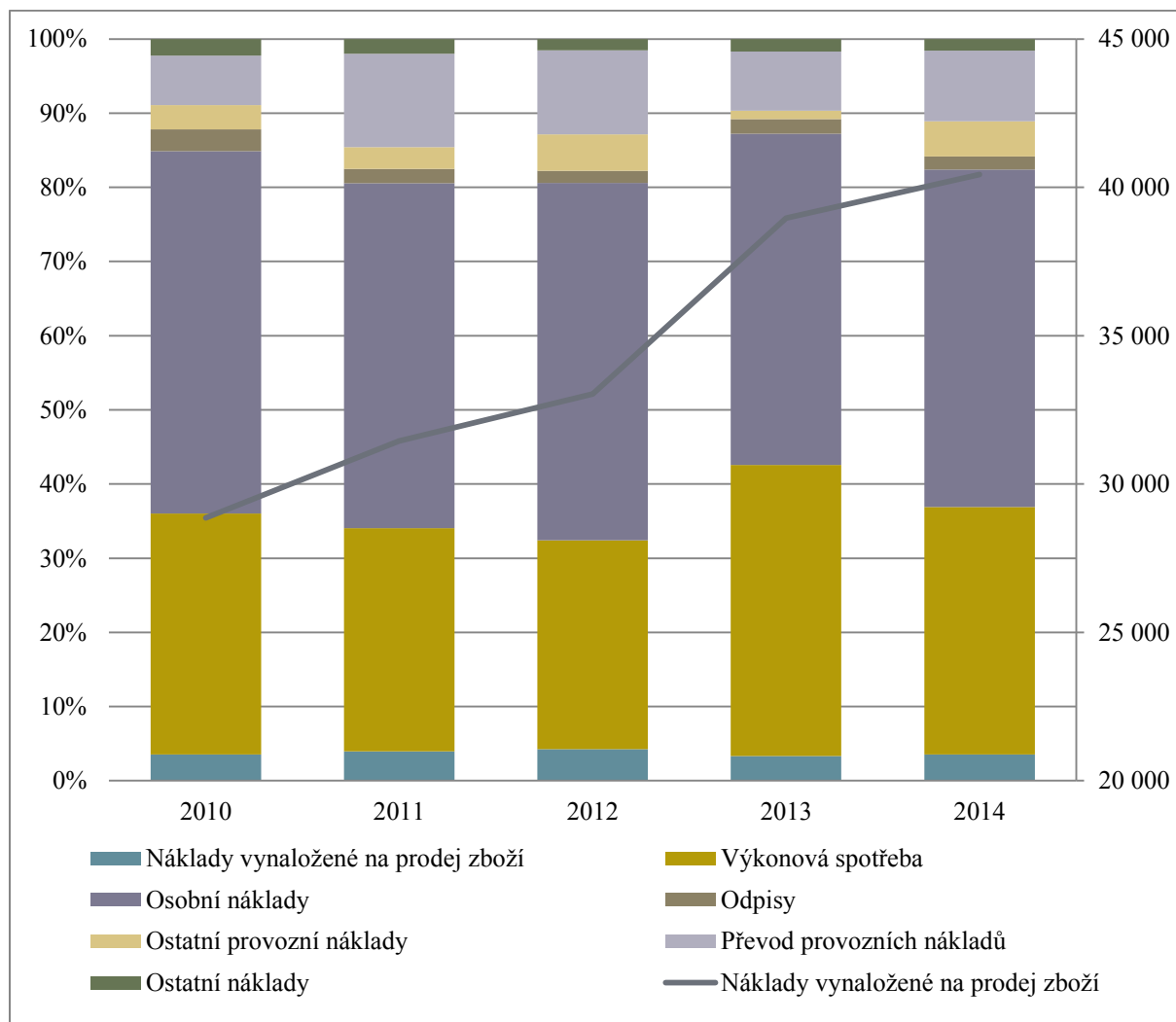
Jak můžeme vidět v grafu 4.8, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a výnosové úroky jsou v podniku, oproti ostatním položkám výnosů, téměř zanedbatelnou položkou. Výnosové úroky jsou v roce 2011 a 2013 nulové.

Při zpracování vertikální analýzy nákladů je celkovou sumou položka celkových nákladů podniku. Jak můžeme vidět v grafu 4.9, položkou, která se nejvíce podílí na celkových nákladech, je položka osobních nákladů, která v každém roce přesahuje hodnotu 40 %. Druhou nejvíce podílející se položkou je položka výkonové spotřeby.

Položka ostatní náklady je složena z daní a poplatků, zůstatkové ceny dlouhodobého majetku a materiálu, ostatních finančních nákladů, splatné daně z příjmů a ze změny stavu

rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období. Tyto položky mají podíl na celkových nákladech minimální a z tohoto důvodu jsou shrnuty do jedné položky.

Graf 4.9: Vertikální analýza nákladů

Zdroj: Vlastní zpracování

V příloze č. 9 se nacházejí VH jednotlivých středisek za rok 2010 až 2014. Dle vzorce 2.3 je zpracovaná tabulka 4.1. Jako celková suma byla zvolená položka celkového výsledku hospodaření podniku TSU.

Jelikož je do vzorce 2.3 v roce 2010 dosazován záporný výsledek hospodaření, jsou střediska s nejvíce zápornými procenty podílu na celkovém VH těmi nejvíce ziskovými a naopak.

Tab. 4.1: Podíl středisek na celkovém VH

	2010	2011	2012	2013	2014
Městské komunikace + čištění	-12,65%	1702,70%	83,65%	67,74%	73,69%
WC	-0,05%	-45,95%	-0,12%	1,07%	0%
Dětské dopravní hřiště	-0,15%	-21,62%	-4,62%	0%	0%
Veřejná zeleň + zahradnictví	0,10%	218,92%	16,73%	33,47%	44,43%
Hřbitovnictví	8,32%	-494,59%	-24,59%	0%	0%
Koupaliště	33,04%	-3445,95%	-1,87%	0%	0%
Areál TS	78,69%	102,70%	3,62%	1,34%	1,61%
Bazén	-7,30%	405,41%	18,73%	0%	0%
Zúčtovací středisko	0%	1678,38%	22,85%	0%	0%
Půjčovna	0%	0%	-18,35%	-2,28%	-1,07%
Kompostárna	0%	0%	4,00%	-1,34%	-18,66%
VH celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.1 můžeme vidět, že v roce 2010 je nejvíce ziskové středisko Městské komunikace + čištění. Druhým nejvíce ziskovým střediskem je středisko Bazén, jehož zisk byl v roce 2010 150 tis Kč. Naopak nejvíce ztrátovým střediskem v roce 2010 je středisko Areál technických služeb, které se na celkové ztrátě podílí téměř 79 %.

Městské komunikace + čištění je nejvíce ziskovým střediskem ve všech sledovaných letech a to z toho důvodu, že toto středisko získává nejvíce zakázek od Města Uničov. U střediska Koupaliště můžeme vidět, že v roce 2013 není ani ztrátovým ani ziskovým střediskem. Veškeré ztráty tohoto střediska jsou od roku 2011 postupně hrazeny městem, dle stanovených splátek, a proto je VH tohoto střediska od roku 2014 nulový.

Analýza struktury Cash-Flow

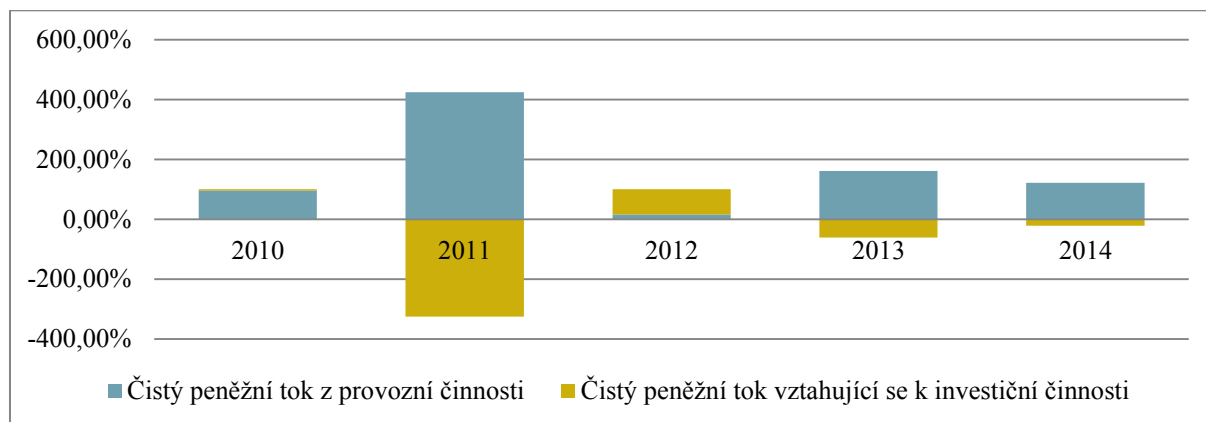
Vertikální analýza CF zkoumá, jak se na celkové změně PP podílejí jednotlivé peněžní toky. Veškeré přesné údaje o této vertikální analýze se nacházejí v příloze č. 10.

Jak můžeme vidět v grafu 4.10, v roce 2010 tvoří značnou část celkové změny PP čistý peněžní tok z provozní činnosti. Jeho podíl je 96,49 %. Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti má podíl na celkové změně PP pouze 3,51 %. Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti je v každém roce nulový.

V roce 2011 je do vztahu dosazována záporná změna peněžních prostředků. Proto kladná hodnota čistého peněžního toku z provozní činnosti vypovídá o tom, že tento peněžní tok se podílí na záporné změně PP. Tok z provozní činnosti je v roce 2011 - 361 tis. Kč.

Naopak záporná hodnota čistého peněžního toku vztahujícího se k investiční činnosti značí, že tento tok zápornou změnu PP vyrovnává a je ve skutečnosti kladný.

Graf 4.10: Struktura celkové změny PP

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3. Aplikace poměrové analýzy

V rámci této kapitoly jsou vypočteny všechny poměrové ukazatele uvedeny v teoretické části této práce. Do jednotlivých vzorců jsou dosazovány údaje z přílohy č. 1 a 2 a náznak výpočtu každého z těchto ukazatelů za první rok sledovaného období nalezneme v příloze č. 11.

4.3.1. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou jedny z nejsledovanějších ukazatelů v rámci aplikace finanční analýzy, avšak u municipálních firem, jakou jsou TSU, není ziskovost prvořadým požadavkem. Proto u těchto firem neklademe hodnotám rentability tak vysokou důležitost při vyhodnocování výsledků finanční analýzy. Přesné výsledné hodnoty ukazatelů rentability můžeme vidět v tabulce 4.2.

Tab. 4.2: Výsledky jednotlivých ukazatelů rentability v letech 2010-2014

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
ROA	-10,81%	0,20%	3,80%	3,43%	3,22%
ROCE	-12,43%	0,22%	4,30%	3,85%	3,71%
ROE	-12,43%	0,22%	4,30%	3,85%	3,50%
ROS	-10,01%	0,16%	3,36%	2,77%	2,52%
ROC	-7,12%	0,12%	2,42%	1,92%	1,74%

Zdroj: Vlastní zpracování

U všech ukazatelů rentability je žádoucím trendem růst. Jak lze vidět v tabulce 4.2, je tento trend splněn z roku 2010 na 2011 a z 2011 na 2012 u všech uvedených ukazatelů

rentability. Důvodem tohoto rostoucího trendu je zvyšování zisku podniku, který v roce 2011 dosahuje, oproti roku 2010, kladných hodnot. I v roce 2012 zisk podniku roste, avšak v následujících dvou letech klesá. Tento pokles zisku zapříčiňuje i pokles ukazatelů rentability v těchto letech, dochází tak k nesplnění žádoucího trendu.

U ukazatelů rentability platí nadále další podmínka a to, že hodnota ukazatele rentability vlastního kapitálu, by měla být v jednotlivých letech vyšší než hodnota rentability aktiv. Tato podmínka byla v každém roce sledovaného období splněna.

4.3.2. Ukazatele likvidity

V této části se zaměříme na likviditu, neboli schopnost podniku dostát svých krátkodobých závazků v dané výši a v daném čase. V tabulce 4.3 můžeme vidět výsledné hodnoty ukazatelů likvidity v jednotlivých letech, kde jsou hodnoty ČPK uvedeny v tis. Kč.

Tab. 4.3: Výsledky jednotlivých ukazatelů likvidity v letech 2010-2014

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Celková likvidita	4,079	4,395	4,748	4,828	4,393
Pohotová likvidita	3,662	3,846	4,250	4,064	3,966
Okamžitá likvidita	1,938	1,970	2,828	3,219	3,133
ČPK	7 638	8 138	9 066	9 245	10 270
Poměrový ukazatel likvidity	75,48%	77,25%	78,94%	79,29%	77,24%

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel celkové, pohotové a okamžité likvidity

Žádoucími hodnotami u celkové likvidity jsou hodnoty nacházející se mezi čísly 1,5 až 2,5. U pohotové likvidity je interval žádoucích hodnot od 1 do 1,5. U likvidity okamžité by hodnota měla dosahovat alespoň hodnoty 0,2.

Jak můžeme vidět v tabulce 4.3, hodnoty u celkové i pohotové likvidity ani v jednom roce nespadají do intervalu žádoucích hodnot. U likvidity okamžité, dosahuje hodnota alespoň výše 0,2, ale zároveň tuto výši značně převyšuje.

Ukazatel čistého pracovního kapitálu

V tabulce 4.3 můžeme vidět, že ČPK není ani v jednom roce záporné. O podkapitalizování podniku, nebezpečné situaci, se tedy hovořit nedá. Jak můžeme nadále v grafu vidět, hodnota ČPK v čase roste, což je žádoucím trendem tohoto ukazatele.

Poměrový ukazatel likvidity

Hodnota tohoto poměrového ukazatele by se měla pohybovat mezi 30 % až 50 %. Jak vidíme v tabulce 4.3, tato skutečnost splněna není a to ani v jednom ze sledovaných roků. Můžeme vidět, že např. v roce 2010, kdy byla hodnota minimální, tvořilo ČPK 75,48 % z oběžných aktiv.

Ze všech výsledků ukazatelů, které nezapadají do požadovaných hodnot likvidity, můžeme odvodit, že podnik TSU je velice likvidní. Tuto situaci ale nemůžeme ihned hodnotit negativně. Je třeba zvážit to, že TSU je podnik poskytující služby obyvatelstvu a jeho potřeby pohotových peněžních prostředků (schopnost přeměny majetku na ně) jsou tedy úplně jiné než u podniků výrobních. Podnik TSU je velice likvidní z důvodu potřeby připravenosti na nečekané situace. Disponuje velkým množstvím různých strojů, vozidel a náradím a tyto věci mohou kdykoliv přestat fungovat. V těchto chvílích je potřeba náhrady opravdu vysoká, protože např. čištění komunikací od sněhu nemůže být přerušeno na dlouhou dobu, která by byla potřebná např. k získání úvěru.

4.3.3.Ukazatele aktivity

V této části sledujeme především doby obratu, které udávají, kolik dní trvá jedna obrátka určitého druhu aktiv v tržbách. V tabulce 4.4 vidíme konkrétní hodnoty ukazatelů v jednotlivých letech.

Tab. 4.4: Výsledky jednotlivých ukazatelů aktivity v letech 2010-2014

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Vázanost A	0,926	0,806	0,884	0,808	0,828
Obrátka A	1,080	1,240	1,131	1,238	1,208
Doba obratu A	333,430	290,281	318,184	290,906	297,981
Doba obratu Z	18,117	20,158	18,189	24,628	16,639
Doba obratu pohledávek	75,027	68,801	51,953	27,229	32,492
Doba obratu závazků	43,511	36,689	36,544	32,219	39,013

Zdroj: Vlastní zpracování

Vázanost, obrátka a doba obratu celkových aktiv

Tyto ukazatele spolu úzce souvisí. Žádoucím trendem ukazatele vázanosti A je pokles, je tedy žádoucí, aby se zvyšovaly tržby. Stejně tak je tomu u ukazatele doby obratu A, která uvádí, kolik dní trvá obrátka celkových aktiv a kde se taktéž tržby nacházejí ve jmenovateli. Naopak u obrátky, kde se tržby nacházejí v čitateli, je žádoucí růst. V tabulce 4.4 vidíme, že vývoj všech těchto ukazatelů je kolísavý. Trend je z roku 2010 na 2011 splněn, stejně tak i z roku 2012 na 2013. V roce 2011 tomu tak je nejen díky zvýšení tržeb, ale i částečnému

poklesu aktiv. V roce 2013 sice dochází ke zvýšení aktiv, ale zvýšení je oproti nárůstu tržeb nepatrné, což má za výsledek splněný trend ukazatelů. V ostatních letech tržby rostou, roste ale i hodnota aktiv, proto jsou hodnoty ukazatele kolísavé.

Doba obratu zásob

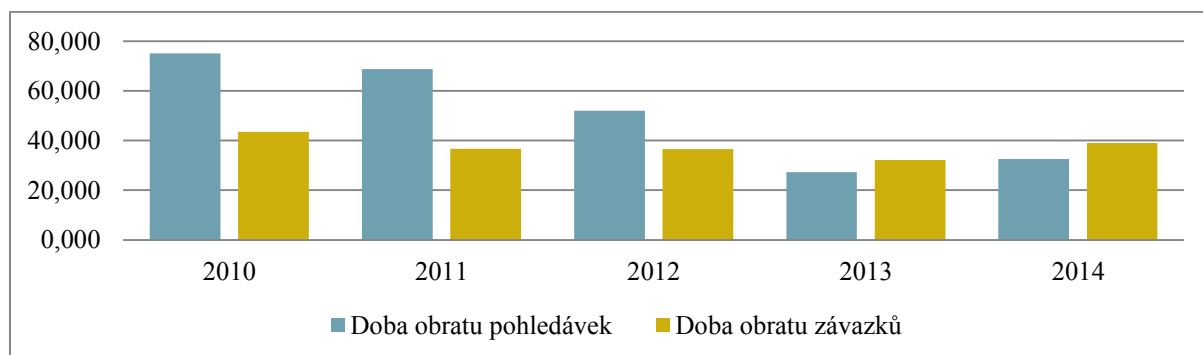
Je požadováno, aby doba obratu trvala co nejkratší dobu. Počet dní, jaký obrátka zásob trvá, by tedy měl být co nejmenší. Jak vidíme v tabulce 4.4 vývoj ukazatele je ve sledovaném období kolísavý. Tržby ve všech letech rostou, což je jednou z možností jak klesajícího trendu dosáhnout. Avšak například v roce 2011 vzrůstají i zásoby, které by, pro splnění trendu, měly zůstat konstantní nebo se snižovat, což má za následek růst ukazatele. V roce 2012 a 2014 dochází k poklesu zásob a trend ukazatele doby obratu zásob je tedy splněn. Průměrná doba obratu zásob za sledované období je necelých 20 dní.

Doba obratu pohledávek a závazků

U doby obratu pohledávek je požadovaným trendem pokles, u závazků je trendem stabilita. Jak vidíme v grafu 4.11, u doby obratu pohledávek je tento trend do roku 2013 splněn. Položka tržeb každý rok zaznamenává růst a položka pohledávek téměř v každém roce klesá. V roce 2011 je sice zaznamenán mírný nárůst pohledávek, ale nárůst tržeb je větší a v celkové výsledné hodnotě proto můžeme vidět pokles. Pouze v posledním roce tento trend není splněn a to z toho důvodu, že pohledávky narůstají téměř o 500 tis. Kč.

U doby obratu závazků, kde je trendem stabilita, vidíme v grafu 4.11 kolísavý vývoj. Průměrná doba obratu závazků je za sledované období kolem 37 dnů. Od tohoto průměru ale nedochází v žádném roce k výrazným výkyvům.

Graf 4.11: Doba obratu pohledávek a doba obratu zásob ve dnech

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je již uvedeno v teoretické části, doba obratu pohledávek by měla být nižší, než doba obratu závazků a to zejména proto, aby byla zajištěna stabilita podniku. V grafu 4.11

vidíme, že v roce 2010 až 2012 tento požadavek splněn není a to z toho důvodu, že položka závazků podniku je v každém z těchto roků nižší než položka pohledávek. To znamená, že městu, kterému směřuje 95 % veškerých zakázek, jsou poskytovány úvěry s delší dobou splatnosti, než dostává od svých dodavatelů. Dobu, na kterou jsou poskytovány úvěry městu, podnik přímo ovlivňovat nemůže. V roce 2013 ale nastává zlom a tento požadavek je v tomto roce, i roce následujícím, splněn.

4.3.4. Ukazatele stability a zadluženosti

V této části sledujeme jak vysoká je zadluženost podniku a s ní související stabilita. V tabulce 4.5 můžeme vidět přesné výsledky jednotlivých ukazatelů za sledované období.

Tab. 4.5: Výsledky jednotlivých ukazatelů stability a zadluženosti v letech 2010-2014

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014
Podíl VK na A	86,95%	87,36%	88,51%	88,92%	86,91%
Finanční páka	1,150	1,145	1,130	1,125	1,151
Celková zadluženost	13,05%	12,64%	11,49%	11,08%	13,09%
Běžná zadluženost	13,05%	12,64%	11,49%	11,08%	13,09%
Zadluženost VK	15,01%	14,47%	12,98%	12,45%	15,06%
Stupeň krytí stálých A	190,85%	198,75%	194,66%	191,13%	204,76%

Zdroj: Vlastní zpracování

O zadluženosti podniku vypovídají ukazatele: podíl VK na A, finanční páka, celková a běžná zadluženost a zadluženost VK. Například podíl VK na aktivech a finanční páka sledují stejné položky, jen je jejich poměr obrácený.

U podílu VK na A hodnota ukazatele do roku 2013 roste, což znamená, že roste i stabilita podniku. Tohoto vývoje je dosaženo zejména díky zvyšování položky vlastního kapitálu. V posledním roce se ale aktiva zvyšují o výrazně větší část než VK a z toho důvodu došlo k poklesu podílu VK na A o zhruba 2 %. Vývoj finanční páky je přesně obrácený.

Čím vyšší je podíl VK na A, tím nižší je podíl cizího kapitálu na aktivech, o kterém vypovídá celková zadluženost. Jelikož podnik nemá žádný dlouhodobý cizí kapitál je běžná (krátkodobá) zadluženost podniku rovna té celkové. Jak můžeme vidět v tabulce 4.5, zadluženost podniku do roku 2013 klesá a tím splňuje požadovaný trend. V posledním roce, v roce 2014, dochází k nárůstu cizího kapitálu o více jak 600 tis. Kč, což zapříčiňuje nárůst zadluženosti a s tím spojený nárůst věřitelského rizika. Nárůst cizího kapitálu je způsoben především nárůstem závazků z obchodních vztahů a dohadných účtů pasivních.

Zadluženost podniku je opravdu nízká a vypovídá o tom i ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu, který zdaleka nedosahuje hodnoty 80 % až 120 %, která je požadována.

Stupeň krytí stálých aktiv

Je žádoucí, aby stálá aktiva neboli dlouhodobý majetek podniku, byla kryta dlouhodobými zdroji, a proto požadujeme, aby hodnota tohoto ukazatele dosahovala nejméně 100 %. Jak vidíme v tabulce 4.5, 100% hodnoty je dosaženo v každém roce. V podniku tedy nedochází k financování stálých aktiv pomocí krátkodobých zdrojů. Hodnota ukazatele přesahuje v roce 2014 dokonce hodnotu 200 %. Z těchto výsledků můžeme vyvodit, že podnik kryje svými dlouhodobými zdroji i velkou část oběžného majetku a to konkrétně krátkodobého finančního majetku.

4.4. Pyramidové rozklady ROA a ROE

V rámci této části sledujeme, jak se jednotlivé dílčí ukazatele podílejí na celkové změně vrcholových ukazatelů ROA a ROE. Tyto ukazatele jsou rozděleny na ukazatele dílčí dle vztahu 2.28 a 2.29.

Pro rozklad je zvolena metoda postupných změn a funkcionální metoda. Metoda postupných změn je sestavována pomocí vztahu 2.30 a 2.31, funkcionální metoda dle vztahu 2.32 a 2.33. Výsledky těchto metod jsou navzájem porovnávány.

V tabulce 4.6 vidíme absolutní změny těchto dvou ukazatelů, které jsou vypočítány dle vztahu 2.1 a údaje do tohoto vztahu jsou dosazeny z tabulky 4.2. Pyramidové rozklady ukazatele ROA a ROE se nacházejí detailněji rozpracovány v příloze č. 12.

Tab. 4.6: Absolutní změny ukazatelů ROA a ROE

Ukazatel	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
ROA	11,00 p.b.	3,61 p.b.	-0,38 p.b.	-0,20 p.b.
ROE	12,65 p.b.	4,07 p.b.	-0,44 p.b.	-0,35 p.b.

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.1. Rozklady ROA

V této části se zaměříme na porovnávání metody postupných změn a funkcionální metody v jednotlivých obdobích u rozkladu ukazatele rentability aktiv. V tabulce 4.7 můžeme vidět rozklad pomocí obou metod v období z roku 2010 na 2011.

Tab. 4.7: Porovnání metod rozkladu ROA 2010-2011

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2010-2011				2010-2011			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROA	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROA	Pořadí
EBIT/T	0,1017	10,979 p.b.	1.	EBIT/T	-1,0157	11,79 p.b.	1.
T/A	0,1605	0,025 p.b.	2.	T/A	0,1486	-0,79 p.b.	2.
Suma		11,00 p.b.		Suma		11,00 p.b.	

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je vidno v tabulce, celková změna vrcholového ukazatele vychází u metody postupných změn i u funkcionální metody 11,00 p.b. I dle tabulky 4.6 je absolutní změna ukazatele ROA 11,00 p.b., což je pro nás kontrola správnosti našich výsledků. Pořadí vlivů dílčích ukazatelů na ukazatel vrcholový zůstává u obou metod stejné. V obou metodách má na ukazatel ROA větší vliv dílčí ukazatel EBIT/tržby. Dle funkcionální metody ovlivňuje ukazatel T/A vrcholový ukazatel záporně.

Pro období 2011-2012 je celková změna vrcholového ukazatele 3,61 p.b. Ani v tomto případě se nemění u metod pořadí vlivů a i v tomto období zůstává vlivnějším ukazatelem ukazatel EBIT/tržby. V obou metodách má ukazatel EBIT/tržby více jak 3% vliv na změnu ukazatele ROA.

Tab. 4.8: Porovnání metod rozkladu ROA 2011-2012

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2011-2012				2011-2012			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROA	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROA	Pořadí
EBIT/T	0,0320	3,97%	1.	EBIT/T	20,3670	3,80%	1.
T/A	-0,1088	-0,37%	2.	T/A	-0,0877	-0,19%	2.
Suma		3,61%		Suma		3,61%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.9: Porovnání metod rozkladu ROA 2012-2013

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2012-2013				2012-2013			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROA	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROA	Pořadí
EBIT/T	-0,0059	-0,67%	1.	EBIT/T	-0,1764	-0,70%	1.
T/A	0,1061	0,29%	2.	T/A	0,0938	0,32%	2.
Suma		-0,38%		Suma		-0,38%	

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.9 můžeme vidět srovnání obou metod pro období 2012-2013. Pro toto období je absolutní změna ROA, dle tabulky 4.6, -0,38 p.b. Obě metody v tomto období vykazují taktéž hodnotu -0,38 p.b. Vlivnějším ukazatelem stále zůstává ukazatel EBIT/tržby, který vrcholový ukazatel ovlivňuje do záporných hodnot.

Tab. 4.10: Porovnání metod rozkladu ROA 2013-2014

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2013-2014				2013-2014			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROA	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROA	Pořadí
EBIT/T	-0,0025	-0,13%	1.	EBIT/T	-0,0908	-0,12%	1.
T/A	-0,0294	-0,08%	2.	T/A	-0,0237	-0,08%	2.
Suma		-0,20%		Suma		-0,20%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední sledované období, a to období 2013-2014, je zachyceno v tabulce 4.10. V tomto období oba dílčí ukazatele ovlivňují vrcholový ukazatel v obou metodách negativně. Ani v tomto případě se pořadí vlivů dílčích ukazatelů nemění.

4.4.2. Rozklady ROE

Rozklad ROE je v této bakalářské práci rozložen na 5 dílčích ukazatelů a budeme sledovat vliv všech těchto ukazatelů na změnu vrcholové ukazatele ROE. V tabulce 4.11 můžeme vidět porovnání metody postupných změn a funkcionální metody pyramidového rozkladu ukazatele ROE pro období 2010-2011.

Tab. 4.11: Porovnání metod rozkladu ROE 2010-2011

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2010-2011				2010-2011			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROE	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROE	Pořadí
EAT/EBT	0	0%	nemá	EAT/EBT	0	0%	nemá
EBT/EBIT	0	0%	nemá	EBT/EBIT	0	0%	nemá
EBIT/T	0,1017	12,63%	1.	EBIT/T	-1,0157	13,53%	1.
T/A	0,1605	0,03%	2.	T/A	0,1486	-0,90%	2.
A/VK	-0,0054	-0,001%	3.	A/VK	-0,0047	0,03%	3.
Suma		12,65%		Suma		12,66%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky 4.6 činí absolutní změna ukazatele ROE pro toto období 12,65 %. Jelikož v roce 2010 ani 2011 není rozdíl mezi hodnotou EAT, EBT a EBIT (podnik neodvádí žádnou

daň a nemá žádné úroky), nemají první dva dílčí ukazatele žádný vliv na změnu vrcholového ukazatele. Největší vliv má u obou metod ukazatel EBIT/tržby, avšak dle metody funkcionální má tento ukazatel téměř o 1 p.b. podstatnější vliv na vrcholový ukazatel než dle metody postupných změn.

Tab. 4.12: Porovnání metod rozkladu ROE 2011-2012

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2011-2012				2011-2012			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROE	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROE	Pořadí
EAT/EBT	0	0%	nemá	EAT/EBT	0	0%	nemá
EBT/EBIT	0	0%	nemá	EBT/EBIT	0	0%	nemá
EBIT/T	0,0320	4,55%	1.	EBIT/T	20,3670	4,32%	1.
T/A	-0,1088	-0,42%	2.	T/A	-0,0877	-0,21%	2.
A/VK	-0,0149	-0,06%	3.	A/VK	-0,0130	-0,03%	3.
Suma		4,07%		Suma		4,07%	

Zdroj: Vlastní zpracování

Období 2011-2012 je zachyceno v tabulce 4.12. Absolutní změna ukazatele ROE je pro toto období 4,07 %. Stejně jako v předchozím období, nemají první dva dílčí ukazatele žádný vliv na změnu ukazatele ROE a na jeho změně se tudíž podílejí pouze tři ukazatele z pěti. Tyto zbylé tři dílčí ukazatele mají u obou metod stejné pořadí vlivů a toto pořadí zůstává stejné jako v přechodném období.

Tab. 4.13: Porovnání metod rozkladu ROE 2012-2013

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2012-2013				2012-2013			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROE	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROE	Pořadí
EAT/EBT	0	0%	nemá	EAT/EBT	0	0%	nemá
EBT/EBIT	0	0%	nemá	EBT/EBIT	0	0%	nemá
EBIT/T	-0,0059	-0,76%	1.	EBIT/T	-0,1764	-0,79%	1.
T/A	0,1061	0,33%	2.	T/A	0,0938	0,37%	2.
A/VK	-0,0052	-0,02%	3.	A/VK	-0,0046	-0,02%	3.
Suma		-0,44%		Suma		-0,44%	

Zdroj: Vlastní zpracování

V dalším období, které je zachyceno v tabulce 4.13, nemají první dva dílčí ukazatele žádný vliv na změnu ROE a ani pořadí dalších tří ukazatelů se oproti ostatním obdobím nemění. Jediným ukazatel, který nemá v tomto období záporný vliv na změnu ROE je ukazatel tržby/aktiva, ten pokles vrcholového ukazatele mírní.

Tab. 4.14: Porovnání metod rozkladu ROE 2013-2014

Metoda postupných změn				Funkcionální metoda			
2013-2014				2013-2014			
Ukazatel	Absolutní odchylka	Vliv na Δ ROE	Pořadí	Ukazatel	Změna ukazatele v %	Vliv na Δ ROE	Pořadí
EAT/EBT	-0,0564	-0,22%	1.	EAT/EBT	-0,0564	-0,21%	1.
EBT/EBIT	0	0%	nemá	EBT/EBIT	0	0%	nemá
EBIT/T	-0,0010	-0,13%	2.	EBIT/T	-0,0365	-0,14%	2.
T/A	-0,0294	-0,08%	3.-4.	T/A	-0,0237	-0,09%	3.
A/VK	0,0261	0,08%	3.-4.	A/VK	0,0232	0,08%	4.
Suma		-0,35%		Suma		-0,35%	

Zdroj: Vlastní zpracování

V období posledním, zachyceným v tabulce 4.14, můžeme vidět, že ukazatel EAT/EBT má v tomto období poprvé vliv na vrcholový ukazatel. Důvodem je to, že podnik je povinen v roce 2014 odvést daň, jelikož již nedochází k uplatnění ztráty za předchozí období. Tento ukazatel se pro toto období stává ukazatelem nejvlivnějším. Další ukazatele se posouvají s pořadím o jeden stupeň níže, ale jejich pořadí zůstává stále stejné. U metody postupných změn vidíme, že ukazatele tržby/aktiva a aktiva/vlastní kapitál, mají stejnou hodnotu vlivu na vrcholový ukazatel ROE, avšak jeden jej ovlivňuje negativně a druhý pozitivně, můžeme tedy říct, že jejich vliv se navzájem vyruší.

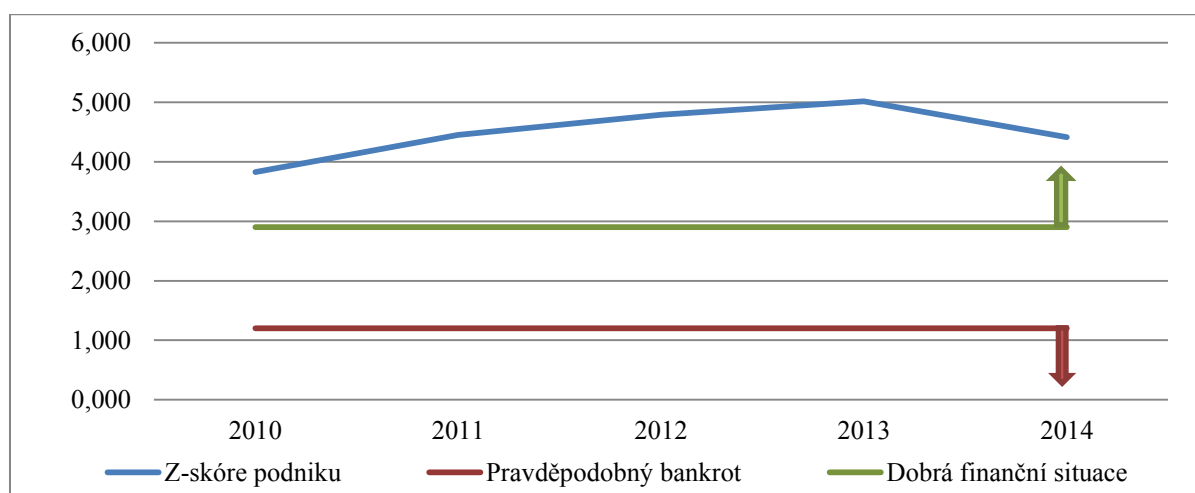
4.5. Aplikace modelů hodnocení finanční úrovně

I v tomto případě čerpáme veškeré informace z údajů v příloze č. 1 až 3. Modely hodnocení finanční úrovně jsou aplikovány z toho důvodu, abychom zjistili, zda podnik nečeká bankrot nebo zhoršení jeho finanční situace. Důkladněji rozebrané modely se nacházejí v příloze č. 13.

4.5.1. Aplikace Altmanova modelu

Altmanův model je založený na několika poměrových ukazatelích, kterým je přiřazována určitá váha. Základním vztahem pro sestavení Altmanova modelu je vztah 2.34, kde jsou uvedeny váhy jednotlivých ukazatelů. Jednotlivé poměrové ukazatele jsou spočítány dle vztahů 2.35, 2.36, 2.37, 2.38 a 2.39 a dosazeny do základního vztahu. Altmanův model řadíme do skupiny bankrotních modelů. Jeho cílem je tedy zjistit, zda podniku v dohledné době nehrozí bankrot.

Graf 4.12: Výsledné Z-skóre podniku – období 2010 – 2014

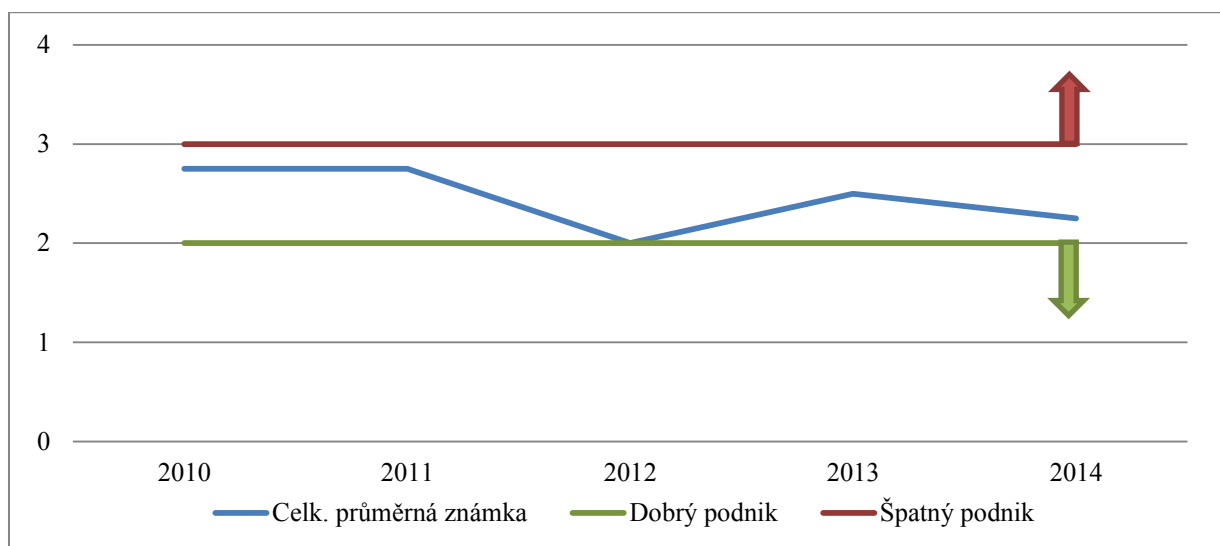
Zdroj: Vlastní zpracování

V teoretické části je uvedeno, že podnik nacházející se v dobré finanční situaci by měl mít výslednou hodnotu z-skóre vyšší než 2,9. Jak vidíme v grafu 4.12, v podniku je hodnota výsledného z-skóre v každém roce vyšší než hodnota 2,9, což je pro podnik velice pozitivní. Do roku 2013 můžeme vidět dokonce postupný nárůst hodnoty z-skóre, které začíná v roce 2010 na hodnotě 3,828 a do roku 2013 se navyšuje až na hodnotu 5,018. V roce 2014 dochází k mírnému propadu z-skóre. V tomto roce je výsledná hodnota 4,412, která se však stále nachází vysoko nad hranicí hodnoty 2,9. Tento propad je způsoben zejména poklesem poměrového ukazatele, který je v základním vztahu pod písmenem D. Tento ukazatel bere v potaz krátkodobé závazky podniku, které se nacházejí ve jmenovateli a proto jejich zvýšení v roce 2014, způsobuje pokles ukazatele D a tím i pokles celkového z-skóre. Můžeme však říci, že podniku bankrot nehrozí a nenachází se ani v šedé zóně nevyhraněných výsledků.

4.5.2. Aplikace Kralickova Quick-testu

Aplikace tohoto modelu je založena na výpočtu čtyř poměrových ukazatelů, které se vypočítají dle vztahu 2.40, 2.41 a 2.42 a ukazatel ROA dle vztahu 2.4. Výpočet CF probíhá dle vztahu 2.43. Následně pomocí tabulky 2.3 dojde k vyhodnocení, na základě kterého dostane podnik jednu průměrnou známku v daném roce. V grafu 4.13 můžeme vidět vývoj těchto výsledných známek v období od roku 2010 do 2014.

4.13: Vývoj výsledků Kralickova Quick-testu

Zdroj: Vlastní zpracování

Známky 1 až 5 jsou řazeny od nejlepší po nejhorší. Proto podnik, který má lepší známku než 2, můžeme označit jako dobrý podnik. Horší známka než 3 už signalizuje, že v podniku není něco v pořádku a nenachází se v dobré finanční situaci.

Jak vidíme v grafu 4.13 výsledky Kralickova Quick-testu pro podnik TSU se pohybují v průměrných hodnotách. Podnik nemůžeme označit ani jako vyloženě dobrý ani špatný. V prvních dvou letech má podnik výslednou známku 2,75, která se přibližuje hodnotě 3, kde už by byl podnik hodnocen jako špatný, avšak v roce 2012 výsledná známka roste na hodnotu 2 a můžeme proto hovořit o podniku jako o dobrém, nacházejícím se v dobré finanční situaci. Toto zlepšení známky je způsobeno především zlepšením známky za CF v % tržeb, které se ze známky 5 dostává na známku 2.

Známka za CF v % tržeb ovlivňuje i další vývoj výsledné známky. Jelikož se v roce 2013 opět dostává na známku horší a to 4, výsledná známka Kralickova Quick-testu se dostává na hodnotu 2,5. V roce následující došlo ke zlepšení na hodnotu 2,25.

Můžeme říci, že ani dle tohoto modelu hodnocení finanční úrovně se podnik nedá hodnotit jako podnik ve špatné finanční situaci. Známky za první dva ukazatele jsou za celé sledované období stále stejné a mají známku 1. Dá se říci, že výsledná známka Kralickova Quick-testu je ovlivněna především jedním ukazatelem a to CF v % tržeb, který téměř každý rok mění svou hodnotu.

4.6. Aplikace dílčích ukazatelů finanční analýzy municipální firmy

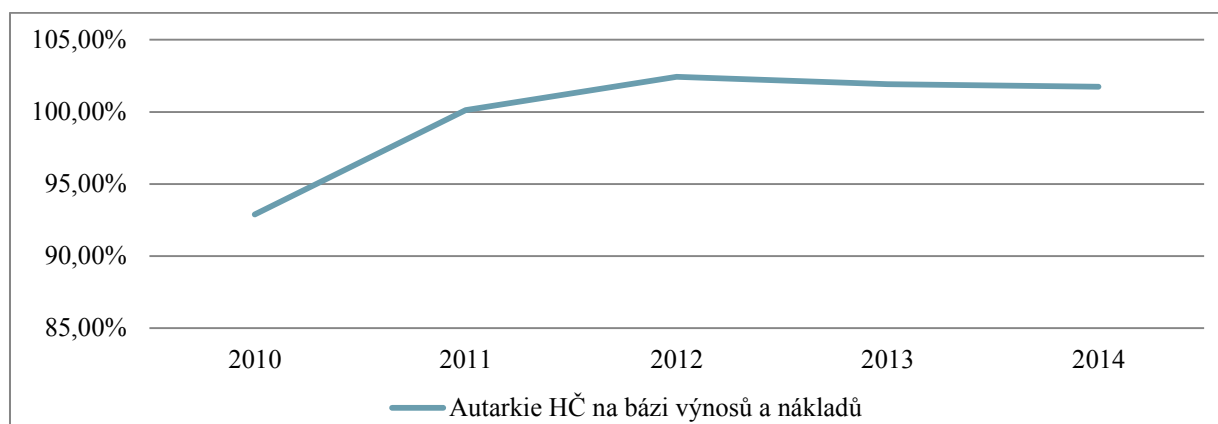
Každá municipální firma má své zvláštnosti, na které se nesmí zapomínat. Již v teoretické části poukazujeme na dílčí ukazatele, které jsou vytvořeny právě pro potřeby hodnocení municipálních firem. Do těchto ukazatelů dosazujeme údaje z přílohy č. 1 – 3, ale i informace z příloh, které jsou součástí účetní závěrky podniku.

V příloze č. 14 můžeme najít naznačeny výpočty zvolených dílčích ukazatelů finanční analýzy municipální firmy pro první rok a také souhrnnou tabulku všech výsledných hodnot v období 2010-2014.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Tento ukazatel hodnotí, zda veškeré výnosy podniku stačí na pokrytí jeho nákladů. Kladně je hodnocena hodnota nad 100 %. Jak vidíme v grafu 4.14 je tato hodnota od roku 2011 – 2014 splněna. Podnik tedy kryje svými výnosy veškeré své náklady. Pouze v roce 2010 tato skutečnost splněna není. V tomto roce je podnik ztrátový a to především kvůli ztrátě středisek: Areál technických služeb, Koupaliště a Hřbitovnictví.

Graf 4.14: Vývoj autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

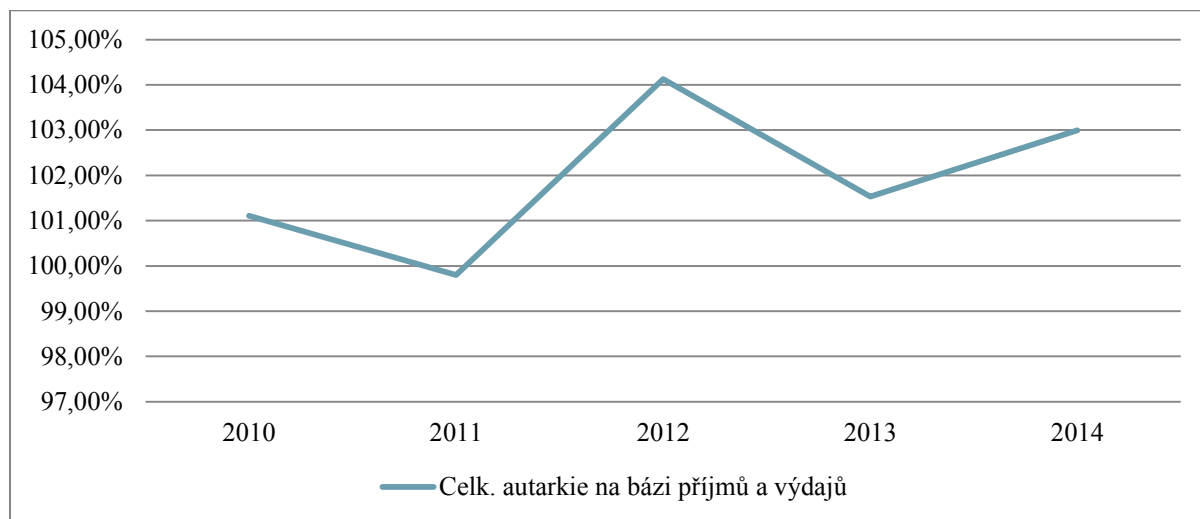
Zdroj: Vlastní zpracování

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

Tento ukazatel hodnotí, zda příjmy podniku postačují k úhradě veškerých výdajů. Požadovanou hodnotou je hodnota 100 %. Jak můžeme v grafu 4.15 vidět, hodnota této celkové autarkie založené na bázi příjmů a výdajů se každým rokem kolem 100 % pohybuje. Nejmenší hodnotu můžeme najít v roce 2011 a to hodnotu 99,8 %, můžeme tedy říci, že příjmy podniku na pokrytí výdajů nestačí, avšak nejedná se o velký nepoměr. V dalších letech již dochází k překročení 100 %. Kraftová (2002) mluví o tom, že prostředky, které přesahují 100 %, by měly být např. lépe investovány, avšak je znovu třeba zvážit potřeby podniku.

V části věnované likviditě mluvíme o potřebě pohotových platebních prostředků podniku TSU a tato potřeba je důvodem, proč peněžní prostředky nejsou investovány.

Graf 4.15: Vývoj celkové autarkie na bázi příjmů a výdajů

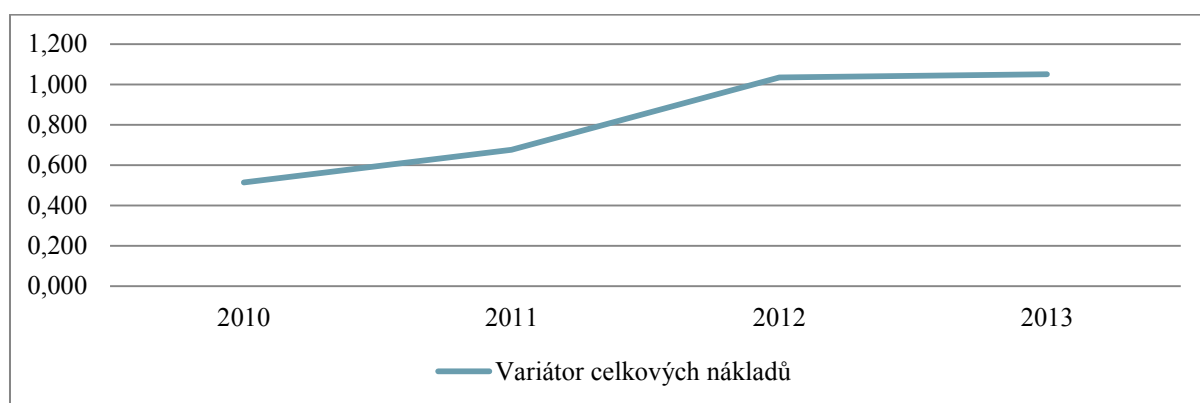

Zdroj: Vlastní zpracování

Variátor celkových nákladů

Hodnota vyšší jako jedna signalizuje dynamičtější nárůst nákladů, hodnota nižší naopak dynamičtější nárůst výnosů. V období do roku 2011 můžeme v grafu 4.16 vidět hodnotu nižší jako 1. To signalizuje, že nárůst výnosů je dynamičtější než nárůst nákladů, což je pro podnik žádoucí. Od roku 2012 vidíme hodnotu vyšší než 1, avšak dynamika nárůstu nákladů není o tolik vyšší než dynamika nárůstu výnosů.

Graf 4.16: Vývoj variátoru celkových nákladů

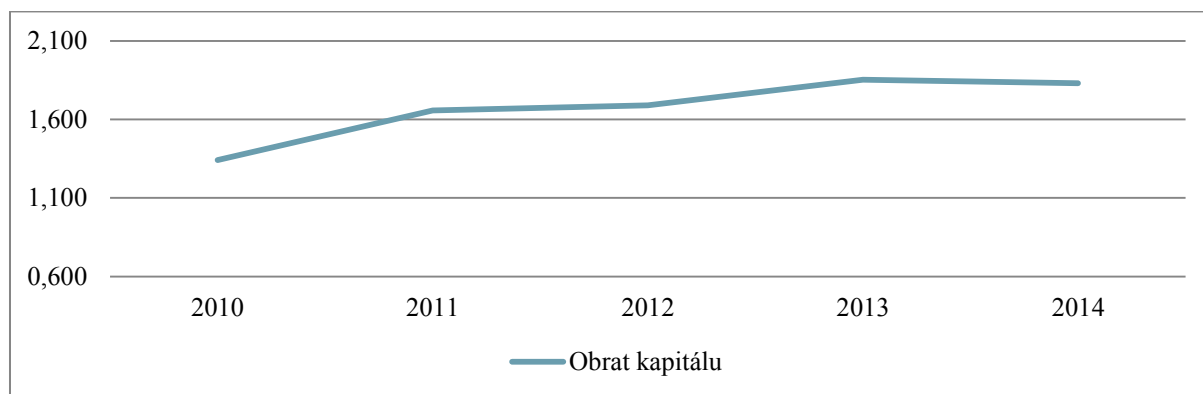

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrat kapitálu

Cílem je maximalizovat hodnotu tohoto ukazatele. Jak můžeme vidět v grafu 4.17, hodnota v čase roste, pouze v roce 2014 dochází k mírnému poklesu. Růst hodnoty je zapříčiněn nárůstem hodnot výnosů v každém roce. I v roce 2014 dochází k nárůstu, dochází však i k většímu nárůstu celkových pasív, což má za následek výsledné snížení ukazatele. V každém roce je hodnota ukazatele vyšší než jedna, což signalizuje, že investovaný kapitál se v inkasovaných výnosech obrátí za rok více jak jednou.

Graf 4.17: Vývoj obratu kapitálu

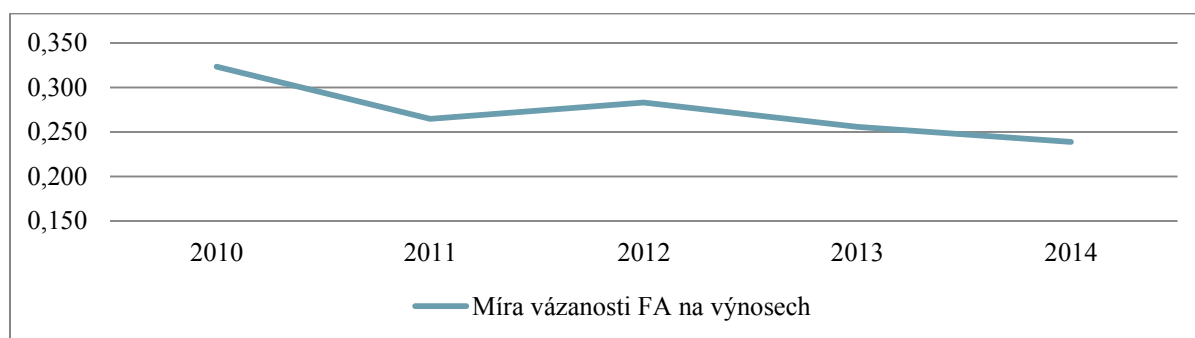

Zdroj: Vlastní zpracování

Míra vázanosti fixních aktiv

Pomocí tohoto ukazatele sledujeme, jaká je potřeba dlouhodobého majetku k hlavní činnosti podniku. U tohoto ukazatele není dobré neúměrné klesání, ani nárůst ukazatele. Jak můžeme vidět v grafu 4.18, v podniku TSU nedochází ani k jedné z těchto situací. Hodnota je v čase spíše kolísavá.

Graf 4.18: Vývoj míry vázanosti aktiv

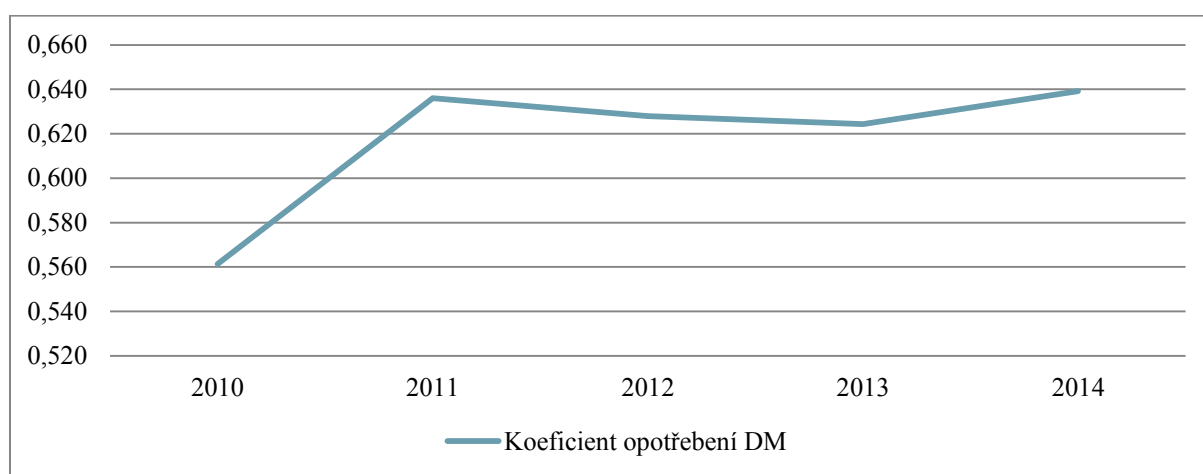

Zdroj: Vlastní zpracování

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Tento ukazatel vypovídá o tom, v jak velké míře dochází k opotřebovávání DM v podniku. V situaci velkého nárůstu této hodnoty je nutné zvážit to, zda v podniku dochází k dostatečným inovacím. Jak můžeme vidět v grafu 4.19, k velkému nárůstu hodnot nedochází. Hodnota sice v roce 2011 narůstá, avšak do roku 2013 dochází k jejímu propadu a další nárůst je opět pouze mírný. Jelikož podnik každý rok nakupuje stroje, které jsou potřebné, a obnovuje stroje starší, můžeme tvrdit, že k nedostatečným inovacím v podniku nejspíše nedochází.

Graf 4.19: Vývoj koeficientu opotřebení dlouhodobého majetku

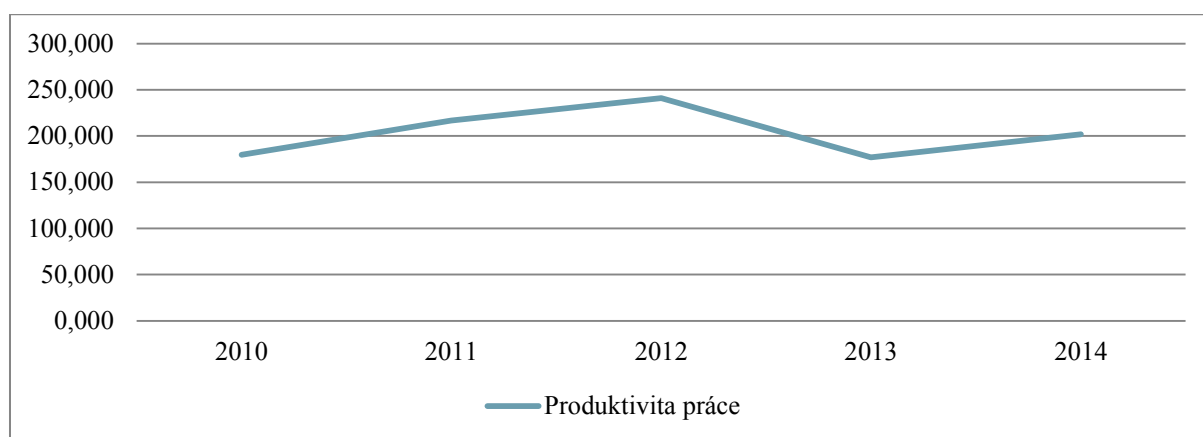
Zdroj: Vlastní zpracování

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty

Aby v podniku docházelo k co nejvyšší produktivitě práce měřené pomocí přidané hodnoty, je třeba v podniku zvyšovat položku přidané hodnoty, či případně snižovat počet zaměstnanců. Výsledná hodnota vypovídá o tom, kolik korun přidané hodnoty připadá na jednoho zaměstnance podniku.

V grafu 4.20 můžeme vidět, že ukazatel do roku 2012 zaznamenává nárůst. Tento nárůst je v roce 2011 zapříčiněn především velkým nárůstem přidané hodnoty. V roce 2012 přidaná hodnota také mírně narůstá, avšak dochází zároveň i k ponížení průměrného počtu zaměstnanců. V dalším roce dochází k poklesu produktivity práce a důvodem tohoto poklesu je jak pokles přidané hodnoty, tak nárůst průměrného počtu zaměstnanců, na poklesu se tedy podílejí obě dvě dosazované položky. V roce posledním dochází opět k nárůstu a to díky velkému růstu přidané hodnoty v tomto roce.

Graf 4.20: Vývoj produktivity práce

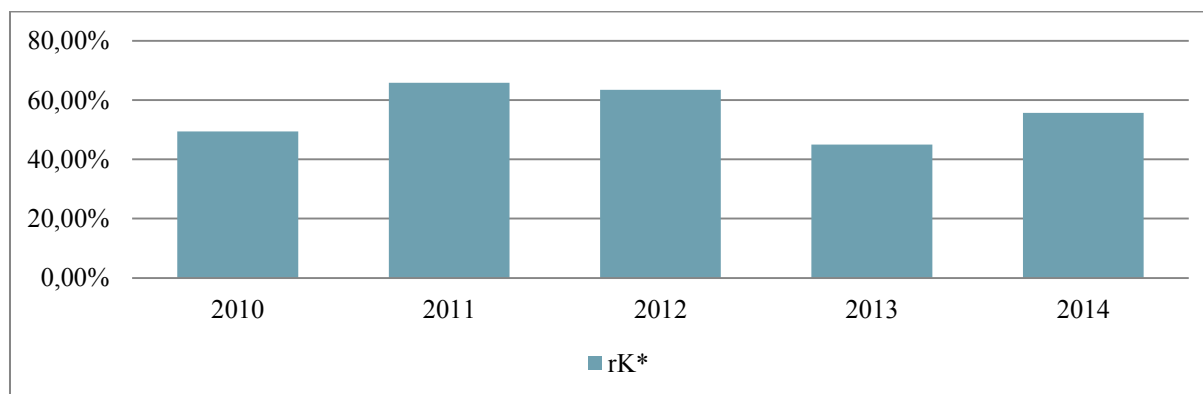
Zdroj: Vlastní zpracování

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Dalším ukazatelem pracujícím s přidanou hodnotou podniku je ukazatel míry zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty. Zjednodušeně můžeme říci, že tento ukazatel vypovídá o tom, jaká je síla celkového kapitálu k vytváření přidané hodnoty. Cílem je tedy tuto hodnotu maximalizovat.

Jak vidíme v grafu 4.21 je vývoj kolísavý. V roce 2011 dochází k nárůstu míry zhodnocení a to díky nárůstu přidané hodnoty a zároveň ponížení průměrné hodnoty celkového kapitálu za dané období. V dalších dvou letech dochází k poklesu hodnoty a to především z důvodu nárůstu kapitálu. V roce 2012 sice přidané hodnota narůstá, ale ne dostatečně. V roce 2013 dokonce klesá, takže se ponížení míry zhodnocení nedá vyhnout. V roce posledním pak díky velkému nárůstu přidané hodnoty dochází opět k nárůstu hodnoty míry zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty.

Graf 4.21: Vývoj míry zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty

Zdroj: Vlastní zpracování

4.7. Vyhodnocení finanční analýzy

Na základě provedení horizontální analýzy je zjištěno, že celková aktiva a tím pádem i celková pasiva podniku v letech postupně narůstají. V roce 2012 sice dochází k mírnějšímu poklesu, avšak od roku 2012 je zaznamenáván pouze nárůst těchto položek. Dlouhodobý majetek podniku ve sledovaném období kolísá, ale oběžná aktiva v čase pouze narůstají.

Vlastní kapitál podniku zaznamenává v jednotlivých letech nárůst. Cizí kapitál se v prvních 4 letech pohybuje zhruba na stejné hodnotě, avšak v roce 2014 je jeho nárůst o 25,34 %, což je zapříčiněno zejména nárůstem závazků z obchodních vztahů.

Při horizontální analýze výkazů zisků a ztráty je zjištěno, že podnik zaznamenává velkou změnu hned z roku 2010 na 2011, kde se podnik dostává z velkých záporných hodnot (-2 055 tis. Kč), do mírného zisku, který v roce 2011 činí 37 tis. Kč. Tento razantní skok je zapříčiněn zejména tím, že Město Uničov, začíná podniku krýt více nákladů, což plyne ze Smluv o zajištění služeb obecného hospodářského zájmu, které má podnik s městem uzavřené. V roce 2012 vidíme další razantní nárůst, tentokrát spojen s úhradou ztráty koupaliště z roku 2011 Městem Uničov. Další roky dochází k mírnému poklesu VH. V roce 2014 podnik přestává uplatňovat svou ztrátu z předešlých let a je povinen odvést daň. Dle dalších informací víme, že v roce 2015 dochází k výraznějšímu nárůstu VH.

Díky analýze vertikální víme, že každý rok tvoří dlouhodobý majetek více jak 40 % z celkových aktiv, což je převážná část na celkovém majetku. Další podstatné části na celkovém majetku tvoří krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Téměř veškerý majetek podniku je financován pomocí vlastního kapitálu a to v každém sledovaném roce více jak 85 %. Cizí kapitál tvoří nepodstatnou část celkových pasiv (průměrně kolem 12 %) a je tvořen pouze krátkodobými závazky.

U vertikální analýzy výkazu zisků a ztráty je zjištěno, že nejpodstatnější části výnosů podniku jsou výkony, které každý rok tvoří více jak 60 % z celkových výnosů a na druhém místě ostatní provozní výnosy. Náklady podniku jsou tvořeny převážně z osobních nákladů a výkonové spotřeby. Díky poskytnutým informacím o výsledcích hospodaření jednotlivých středisek je zjištěno, že nejvíce ziskovým střediskem je středisko Městské komunikace + čištění a to v každém roce a i do budoucna se s tímto stavem počítá. Toto středisko totiž dostává nejvíce zakázek od města. Za zmínku stojí i středisko Koupaliště, které je v roce 2011 velice ztrátové. Podnik TSU má s Městem Uničov smlouvu o úhradě ztráty ze střediska

Koupaliště a tuto ztrátu město postupně hradí, proto v dalších letech již toto středisko ztrátovým není.

V další části jsou zpracovány jednotlivé ukazatele poměrové analýzy a to ukazatele rentability, likvidity, aktivity a stability a zadluženosti. Ukazatele rentability by měly mít v čase rostoucí trend, čehož může být dosaženo především navyšováním výsledku hospodaření. Všechny ukazatele rentability v prvních dvou letech tento rostoucí trend splňují, avšak v dalších letech, z důvodu mírného snižování výsledku hospodaření, dochází k jejich poklesu. Je ale nutné říci, že pro podnik TSU to není vyloženě negativní věcí. Jejich hlavním důvodem podnikání není dosahování zisku, ale především zajišťování služeb obyvatelstvu.

Z výsledků poměrových ukazatelů likvidity je zjištěno, že podnik je velice likvidní. U všech tří druhů likvidity je překročena požadovaná hodnota. Opět tuto skutečnost nelze brát jako negativní, protože jak již bylo řečeno, podnik potřebuje mít velké množství pohotových peněžních prostředků, nelze je proto investovat do méně likvidních podob majetku. Co se týče aktivity podniku, jsou tyto ukazatele v čase kolísavé. V zásadě však nedochází k žádným nechtěným jevům, na které by bylo třeba poukázat.

Díky výpočtu ukazatelů stability a zadluženosti je zjištěno, že podnik není téměř vůbec zadlužený a je velice stabilní. Nemá žádný úvěr, žádný dlouhodobý cizí kapitál. Podnik má pouze krátkodobý cizí kapitál a to je důvodem proč se jeho celkové zadlužení pohybuje ve stejné výši jako zadlužení krátkodobé.

V další části jsou aplikovány modely hodnocení finanční úrovně. Dle Altmanova modelu je podnik ve velice dobré finanční situaci, a bankrot mu ani zdaleka nehrozí. V Kralickově Quick-testu podnik dosahuje průměrných až lepších známek. Finanční situaci podniku tedy můžeme hodnotit jako velice dobrou.

V poslední části se zaměříme na výpočet dílčích ukazatelů finanční analýzy pro municipální firmy. Podnik má téměř ve všech obdobích dostatečné výnosy na pokrytí svých nákladů a dostatečné příjmy na krytí svých výdajů. Nevyskytuje se zde tedy žádný větší problém, který by bylo nutno řešit. Díky ukazateli variátoru celkových nákladů vidíme, že nejdříve dochází k dynamičtějšimu vývoji výnosů, což je poté nahrazeno dynamičtějším vývojem nákladů.

Ani u obrátu kapitálu a míry vázanosti fixních aktiv na výnosech nedochází k žádnému problému, na který by bylo třeba poukázat. Firma postupně navyšuje svůj obrat kapitálu a míra vázanosti fixních aktiv na výnosech neznamenalá ve sledovaném období větší výkyvy.

U produktivity práce je požadovaný nárůst hodnoty. V podniku je vývoj tohoto ukazatele kolísavý. Přidaná hodnota do roku 2012 narůstá, avšak poté dochází k jejímu poklesu a v posledním sledovaném roce opět k nárůstu. Produktivita práce, by dle růstu přidané hodnoty měla také do roku 2012 narůstat, avšak v roce 2012 dochází k nárůstu průměrného počtu zaměstnanců, což nakonec vede k poklesu produktivity práce.

Všeobecně můžeme říci, že se v podniku nenacházejí žádné přetrvávající problémy, na které by se podnik měl více soustředit a snažit se o jejich odstranění. Finanční situace podniku je v základu dobrá a dle informací i v roce 2015 nedochází k žádným závratným změnám a propadu podniku.

Za zmínku stojí pouze peněžní prostředky podniku. Podnik má na konci roku 2014 zhruba 9 mil. Kč na běžných účtech a jejich výnosové úroky jsou nízké a to jednou za dva roky 1 tis. Kč. Podniku bychom doporučili tyto prostředky přesunout na účty, které jsou více úročeny. Dle informací také víme, že podnik má tyto peněžní prostředky rozloženy na třech účtech. Na jednom jsou vedeny pouze příjmy a výdaje týkající se krytého bazénu, na kterém se udržuje kolem 500 tis. Kč. Na druhém pouze příjmy a výdaje týkající se nájmu volných prostorů areálu TS, na kterém se udržuje také kolem 500 tis. Kč. Na účtu třetím jsou příjmy a výdaje týkající se zbytku činností a jsou zde přemisťovány prostředky, které na předešlých dvou uvedených účtech přebývají nebo jsou z tohoto účtu naopak doplňovány předešlé dva účty do 500 tis. Kč. Na třetím zmíněném účtu je tedy na konci roku 2014 drženo zhruba 8 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že vklady jsou pojištěny ze zákona do výše 100 tis. EUR, znamená to, že podnik by v případě krachu banky obdržel pouze tuto výši a o zbytek peněžních prostředků by přišel. Proto by pro podnik bylo bezpečnější tomuto riziku předcházet a peněžní prostředky rozložit na více účtů a udržovat na nich částku pouze do výše 100 tis. EUR.

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit finanční situaci podniku Technické služby Uničov s.r.o. a to v letech 2010 až 2014. Informace a údaje potřebné pro toto zhodnocení jsou čerpány z výkazu podniku a taktéž z příloh, které jsou součástí závěrky podniku.

Po úvodní kapitole následovala kapitola, která se zaměřovala na teoretické pojetí finanční analýzy. Byly popsány jednotlivé metody a postupy s přesnými vztahy pro výpočet. Nejdříve jsme se zaměřili na vertikální a horizontální analýzu. Dále následovaly poměrové ukazatele důležité pro sestavení finanční analýzy. Jedná se o ukazatele rentability, likvidity, aktivity a stability a zadluženosti. Dále došlo k popisu pyramidových rozkladů a byly nastíněny postupy dvou metod těchto rozkladů. Blíže byly popsány i modely zhodnocení finanční situace a to Altmanův model a Kralickův Quick-test. Jako poslední byla část dílčích ukazatelů finanční analýzy municipální firmy, které byly taktéž teoreticky popsány.

Ve třetí části byl popsán podnik Technické služby Uničov s.r.o. Byla přiblížena jeho činnost, byly zmíněny základní údaje o podniku a taktéž zmínění největší dodavatelé podniku.

Praktická část této bakalářské práce se nachází v kapitole čtvrté, kde došlo k praktickému vyhodnocení všech vztahů, ukazatelů a modelů, které byly popsány teoreticky v části druhé. Výsledné hodnoty byly zpracovány a převedeny do grafů pro větší přehlednost. V závěru pak proběhlo stručné zhodnocení všech dosažených výsledků.

V závěru práce můžeme říci, že podnik Technické služby Uničov s.r.o. je podnikem silným a nachází se v dobré finanční situaci. Malou výjimku můžeme najít pouze v prvním analyzovaném roce, roce 2010, kde se nacházelo asi nejvíce problémů, které však souvisely se záporným výsledkem hospodaření, který byl však hned v následujícím roce nahrazen výsledkem kladným.

Seznam použité literatury

Použité knižní zdroje:

DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-526-5.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-713-5.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vydání. Praha: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-71-2.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Internetové a ostatní zdroje:

Justice.cz – Oficiální server českého soudnictví: *Úplný výpis z obchodního rejstříku, Technické služby Uničov s.r.o.* [online]. [23.4.2016]. Dostupné z:
<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=716753&typ=UPLNY>

Výkazy podniku Technické službu Uničov s.r.o.

Přílohy tvořící součást účetní závěrky Technických služeb Uničov s.r.o.

Vnitropodniková dokumentace Technických služeb Uničov s.r.o.

Seznam zkratk

A	aktiva
CF	cash-flow
ČPK	čistý pracovní kapitál
DM	dlouhodobý majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
EAT	čistý zisk
EBIT	čistý zisk před zdaněním a úroky
EBT	čistý zisk před zdaněním
FA	fixní aktiva
KFM	krátkodobý finanční majetek
PP	peněžní prostředky
ROA	rentabilita aktiv
ROC	rentabilita nákladů
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
TSU	Technické služby Uničov s.r.o.
VK	vlastní kapitál
VZZ	výkaz zisků a ztrát
VH	výsledek hospodaření
Z	zásoby
ZK	základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6. 5. 2016

Nina Zivčáková

Nina Zivčáková

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Rozvahy 2010 – 2014

Příloha č. 2 – Výkazy zisku a ztráty 2010 – 2014

Příloha č. 3 – CashFlow 2010 – 2014

Příloha č. 4 – Horizontální analýza rozvahy

Příloha č. 5 – Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Příloha č. 6 – Horizontální analýza CashFlow

Příloha č. 7 – Vertikální analýza rozvahy

Příloha č. 8 – Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Příloha č. 9 – Výsledky hospodaření jednotlivých středisek 2010 – 2014

Příloha č. 10 – Vertikální analýza CashFlow

Příloha č. 11 – Aplikace poměrové analýzy

Příloha č. 12 – Pyramidové rozklady ukazatele ROA, ROE

Příloha č. 13 – Modely hodnocení finanční úrovně

Příloha č. 14 – Dílčí ukazatele finanční analýzy municipální firmy